БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 255 (16.641). | 30 октябрь 1976 йил, шанба | Баҳоси 2 тийин.

КЕЧА МОСКВАДА, КАТТА КРЕМЛЬ САРОЙИДА ССР ИТТИФОҚИ ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ БЕШИНЧИ СЕССИЯСИ ЎЗ ИШИНИ ДАВОМ ЭТТИРДИ. ДЕПУТАТЛАР ЎНИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАНИНИ, КЕЛГУСИ ЙИЛНИНГ ДАВЛАТ ПЛАНИ ВА БЮДЖЕТИНИ ҲАМДА 1975 ЙИЛГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИНИНГ ИЖРОСИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТНИ МАЪҚУЛЛАДИЛАР, ТАРИХ ВА МАДАНИЯТ ЁДГОРЛИКЛАРИНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ВА УЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ ТЎҒРИСИДАГИ ҚОНУН ЛОЙИҲАСИНИ МУҲОКАМА ҚИЛИБ, БУ ҲАҚДА ТЕГИШЛИ ҚАРОР ҚАБУЛ ҚИЛДИЛАР, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНЛАРИНИ ТАСДИҚЛАДИЛАР. ШУ БИЛАН СЕССИЯ ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ.

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ

ҚОНУНИ

1976—1980 ЙИЛЛАРДА СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ДАВЛАТ БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАНИ ТЎҒРИСИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети **қарор қилади:**

1-модда. СССР Министрлар Совети тақдим қилган ва беш йиллик йиллари СССР министрликлари, идоралари ҳамда иттифоқдош республикалар бўйича тақсимланган, КПСС XXV съезди тасдиқлаган 1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишларига мувофиқ ишлаб чиқилган 1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантириш давлат беш йиллик плани маъқуллансин.

2-модда. 1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантириш давлат беш йиллик планининг қуйидаги асосий кўрсаткичлари тасдиқлансин:

(1975 йилга нисбатан процент ҳисобида)

	1976 йил	1977 йил	1978 йил	1979 йил	1980 йил
Истеъмол ва жамғарма учун фойдаланиладиган миллий даромад	105,4	109,7	114,6	120,2	126
Жами саноат маҳсулоти	104,3	110,9	117,6	125,7	136
Шу жумладан:					
Ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқариш	104,9	111,8	119	127,4	138
Истеъмол моллари ишлаб чиқариш	102,7	108,6	114,1	121,1	132
Давлат капитал маблағлари	105,1	108,9	112,1	114,3	114,6
Ҳамма турдаги транспорт юк обороти	105,7	111,3	118,2	124,9	132
Меҳнат унумдорлиги:					
саноатда	103,4	108,8	114,7	121,8	130,6
қурилишда	105,5	109,8	116,2	123	130,3
темир йўл транспортида	103	105,6	110	114,7	120
Саноат фаолиятидан олинган фойда	109,7	120	133	151	174
Аҳоли жон бошига реал даромадлар	103,7	107,6	112	116,4	121
Давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти	103,6	109,1	115,8	122	128,7

1976—1980 йилларда қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштириш ўртача йиллик ҳажми бундан аввалги беш йилликдагига нисбатан 16 процент кўпайтирилсин.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини изчиллик билан интенсивлаш ва унинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш таъминлансин. Беш йиллик мобайнида колхоз ва совхозларда меҳнат унумдорлигининг ўртача йиллик даражаси 28 процент оширилсин.

3-модда. Социал ривожланиш ҳамда совет халқи турмушининг моддий ва маданий даражасини янада ошириш юзасидан КПСС XXV съезди қабул қилган программани бажариш мақсадида беш йиллик мобайнида:

Аҳоли жон бошига тўғри келадиган реал даромадни 21 процент ошириш;

ишлаб чиқаришни ва меҳнат унумдорлигини ошириш асосида ишчи ва хизматчиларнинг ўртача иш ҳақини тахминан 17 процент ҳамда колхозчиларнинг колхозлар жамоат хўжалигидан оладиган даромадларини ўрта ҳисобда 26 процент кўпайтириш;

ижтимоий истеъмол фондлари ҳисобидан аҳолига бериладиган тўловлар ва имтиёзларни тахминан 30 процент кўпайтириш;

жами саҳни 550 миллион квадрат метр келадиган уй-жой биноларини фойдаланишга топшириш ва уй-жой қурилиши сифатини ошириш таъминлансин.

Ўнинчи беш йилликда КПСС XXV съезди тасдиқлаган 1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишларига мувофиқ халқ турмуши даражасини оширишнинг қуйидаги тадбирлари:

иш ҳақи минимумини оширишни туғаллаб, айни вақтда халқ хўжалигининг ноишлабчиқариш тармоқларида ишловчи ходимлар ўртача ҳақ оладиган категориялари ставка ва окладларини кўпайтириш. Ишчи ва хизматчилар минимал иш ҳақи, ставкалари ҳамда окладларини оширишнинг янги босқичига киришиш;

Узоқ Шарқ районларидаги иш стажи учун ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақига қўшимча жорий этиш;

Уралда ва Қозоғистоннинг баъзи районларида иш ҳақига район коэффицентлари жорий этилмаган ишчи ва хизматчилар иш ҳақига ана шундай коэффициентлар жорий этиш;

саноатнинг бир қанча тармоқларида тунги вақтдаги иш учун меҳнатга тўланадиган қўшимча ҳақни ошириш;

ишчилар, хизматчилар ва колхозчиларнинг пенсиялари минимал миқдорларини ошириш, колхозларда ва давлат корхоналарида, ташкилот ва муассасаларида зарур иш стажига эга бўлган собиқ колхоз аъзолари учун пенсия белгилаш, шунингдек колхозчилар орасидаги биринчи группа инвалидларнинг пенсияларига уларни парвариш қилиш учун қўшимча жорий этиш, пенсионерлар учун баъзи бир дори-дармонларнинг нархини камайтириш;

ишловчи аёлларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш, ишловчи аёллар учун боласи бир ёшга етгунча уни боқиш учун қисман ҳақ тўланадиган отпуска жорий этиш. Болали аёлларга тўла бўлмаган иш куни ёки тўла бўлмаган иш ҳафтаси давомида ишлаш, шунингдек уйда ишлаш учун янада кенг имкониятлар яратиб бериш;

кўп болали оналарга пенсия таъминоти соҳасидаги имтиёзларни кенгайтириш;

болаликдан инвалид бўлганларнинг нафақалари миқдорини ошириб, шу нафақаларни боланинг қанча ёшга кирганидан қатъий назар тўлаш;

интернат-уйларда, туғруқхоналарда, болалар касалхоналарида ҳамда баъзи ихтисослаштирилган касалхоналар ва бўлимларда овқатланиш ва бошқа эҳтиёжларга белгиланган нормалар, шунингдек интернат-мактабларда ва болалар уйларида овқатланишга белгиланган харажат нормаларини ошириш;

давлат заёмлари ҳақини қайтариб беришни давом эттириш тадбирлари амалга оширилсин.

СССР Министрлар Совети мазкур социал-иқтисодий тадбирларни ўтказишнинг конкрет муддатларини белгилаб берсин ва шу тадбирларнинг амалга оширилишини таъминласин.

Меҳнатнинг социал-иқтисодий ва ишлаб чиқариш шароитларини яхшилаш, унинг ижодий характерини кучайтириш, фан ва техника ютуқларидан кенг фойдаланиш, технология жараёнларини такомиллаштириш ва ишлаб чиқаришнинг техникавий даражасини ошириш асосида қўлда бажариладиган, паст малакали ва оғир жисмоний меҳнатни ҳар томонлама камайтириш таъминлансин.

Меҳнат унумдорлигини ўстиришда, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришда, маҳсулот сифатини ошириш ва унинг таннархини камайтиришда иш ҳақининг рағбатлантирувчилик роли кучайтирилсин. Ишчи ва хизматчиларни мукофотлаш системасини такомиллаштириш, мукофотларнинг меҳнат натижаларига, маҳсулот сифатига, ишлаб чиқариш топшириқларининг, техникавий жиҳатдан асосланган иш нормаларининг бажарилишига боғлиқ бўлишини кучайтириш таъминлансин.

Халқ хўжалиги тармоқларида ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақидаги нисбат яхшилансин, бир хил мураккабликдаги, оғирликдаги ва интенсивликдаги меҳнатга ҳақ тўлашдаги кўпроқ бир хиллик таъминлансин.

Аҳоли соғлиғини сақлаш ва унга маиший хизмат кўрсатиш яхшилансин, халқ маорифи системаси ривожлантирилсин, маданият муассасалари тармоғи кенгайтирилсин.

1976—1980 йиллар учун аҳолига маиший хизмат кўрсатишни, соғлиқни сақлаш ва маорифни ривожлантиришнинг қуйидаги кўрсаткичлари белгилансин:

(1975 йилга нисбатан процент ҳисобида).

	1976 йил	1977 йил	1978 йил	1979 йил	1980 йил
Аҳолига кўрсатиладиган маиший хизмат ҳажми	107,9	116,4	125,8	136,6	148,7
Давлат бюджетидаги мактабгача тарбия муассасаларидаги болалар сони	104,4	109,9	115	120,2	125,5
Куни узайтирилган мактаблар ва группалардаги ўқувчилар сони	108,9	115,7	124,7	134,1	143,8
Ҳунар-техника билим юртларига ўқувчилар қабул қилиш — жами	101,4	101,8	105,2	108,7	112,5
шу жумладан ўрта — ҳунар-техника билим юртларига ўқувчилар қабул қилиш	118,4	134,5	150,3	164,8	181,4
Ўрта махсус ўқув юртларига ўқувчилар қабул қилиш	100,6	101,4	102,3	103,3	105,1
Олий ўқув юртларига ўқувчилар қабул қилиш	100,4	101,6	103	104	105,4
Касалхоналардаги ўринлар сони	102,2	104,4	106	107,6	109,7

4- модда. 1976 — 1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантириш давлат беш йиллик планининг иттифоқдош республикалар бўйича қуйидаги энг муҳим кўрсаткичлари тасдиқлансин:

	1980 йилги саноат маҳсулоти 1975 йилга нисбатан процент ҳисобида: республика территориясидаги жами саноат	1980 йилги саноат маҳсулоти 1975 йилга нисбатан процент ҳисобида: иттифоқдош республикалар иттифоқ-республика ва республика министрликлари ҳамда идоралари	1976-1980 йилларда қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришнинг ўртача йиллик ҳажми 1971-1975 йиллардаги ўртача йиллик ҳажмга нисбатан процент ҳисобида	1980 йилда давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти 1975 йилга нисбатан процент ҳисобида
РСФСР	136	127	116	129
Украина ССР	133	123	113	127
Белоруссия ССР	143	128	112	128
Ўзбекистон ССР	136	128	122	139
Қозоғистон ССР	140	129	115	127
Грузия ССР	141	137	129	132
Озарбайжон ССР	139	132	121	134
Литва ССР	132	123	111	126
Молдавия ССР	147	143	137	134
Латвия ССР	127	121	116	123
Қирғизистон ССР	137	130	113	130
Тожикистон ССР	139	121	116	129
Арманистон ССР	146	135	124	135
Туркманистон ССР	130	121	119	135
Эстония ССР	126	126	117	123

Иттифоқдош республикаларнинг Олий Советларига 1976 — 1980 йилларда халқ хўжалигини ривожлантириш беш йиллик планлари тўғрисидаги қонунларни, шу жумладан, республика территориясидаги бутун хўжаликни ривожлантиришнинг асосий кўрсаткичларини қабул қилиш топширилсин.

5-модда. СССР Министрлар Совети, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, СССР министрликлари ва идоралари:

а) КПСС XXV съездида ва ушбу қонун билан тасдиқланган 1976 — 1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишларига амал қилиб, ҳар бир корхонада, ишлаб чиқариш бирлашмасида, ташкилотда беш йиллик йиллари бўйича тақсимланган беш йиллик планлар тузиш таъминлансинлар;

б) экономикани ривожлантириш ва ишлаб чиқаришнинг сифат кўрсаткичларини яхшилаш юзасидан белгиланган топшириқларни бажаришга доир тадбирларни ишлаб чиқишни таъминласинлар ва амалга оширсинлар. Халқ хўжалигини планлаштириш ва бошқаришни такомиллаштириш, корхоналар, ишлаб чиқариш бирлашмалари, ташкилот ва муассасаларнинг ишини яхшилаш тадбирларини кўзда тутсинлар:

в) беш йиллик планни юзага чиқариш жараёнида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, иқтисодий тежашни кучайтириш ва халқ хўжалигининг ҳамма бўғинларида иш сифатини яхшилаш асосида ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ҳар томонлама ўстиришни ва асосан меҳнат унумдорлигини оширишни таъминлашга алоҳида эътибор берсинлар.

6- модда. СССР Министрлар Советига 1976 — 1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантириш давлат беш йиллик плани юзасидан Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг план-бюджет комиссиялари, тармоқ комиссиялари ва ёшлар ишлари бўйича комиссияларининг хулосасида баён этилган таклиф ва мулоҳазаларни, шунингдек депутатларнинг СССР Олий Совети Палаталар Мажлисларида айтган таклиф ва мулоҳазаларини кўриб чиқиш ҳамда бу таклиф ва мулоҳазалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилиш топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1976 йил, 29 октябрь.

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ

ҚОНУНИ

СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1977 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ПЛАНИ ТЎҒРИСИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети **қарор қилади:**

1-модда. СССР Министрлар Совети тақдим этган СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1977 йилги Давлат плани Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг план-бюджет комиссиялари, саноат комиссиялари, транспорт ва алоқа комиссиялари, қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати комиссиялари, қишлоқ хўжалиги комиссиялари, халқ истеъмоли моллари комиссиялари, соғлиқни сақлаш ва социал таъминот комиссиялари, халқ маорифи, фан ва маданият комиссиялари, савдо, маиший хизмат ва коммунал хўжалик комиссиялари, табиатни муҳофаза қилиш комиссиялари ва ёшлар ишлари бўйича комиссиялари тузатишлари ҳисобга олинган ҳолда маъқуллансин.

2-модда. СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1977 йилги Давлат планининг қуйидаги асосий кўрсаткичлари тасдиқлансин:

(1976 йилга нисбатан ўсиш процент ҳисобида).

Истеъмол ва жамғарма учун фойдаланиладиган миллий даромад	4,1 процент
Саноат маҳсулоти—жами	5,6 процент
Шу жумладан:	
Ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқариш	5,9 процент
Истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш	4,9 процент
Давлат капитал маблағлари	4,6 процент
Ҳамма турлардаги транспортнинг юк обороти	6,3 процент
Меҳнат унумдорлиги:	
саноатда	4,8 процент
қурилишда	5,3 процент
темир йўл транспортида	3,6 процент
Саноат фаолиятидан тушадиган фойда	11 процент
Аҳоли жон бошига тўғри келадиган реал даромадлар	3,8 процент
Халқ хўжалигидаги иш ҳақи фонди	4,2 процент
Давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти	4,8 процент

3-модда. 1976 йилдагига нисбатан 1977 йилда қуйидагиларни кўпайтириш таъминлансин:

Аҳолига кўрсатиладиган маиший хизмат ҳажми	7,3 процент
Давлат бюджетида бўлган мактабгача тарбия муассасаларидаги болалар сони	4,8 процент
Куни узайтирилган мактаблардаги ва группалардаги ўқувчилар сони	6,9 процент
Ҳунар-техника билим юртларига ўқувчилар қабул қилиш	3,4 процент
Махсус ўрта ўқув юртларининг кундузги бўлимларига ўқувчилар қабул қилиш	1,1 процент
Олий ўқув юртларининг кундузги бўлимларига студентлар қабул қилиш	1,7 процент
Касалхоналардаги ўринлар сони	2,1 процент

1977 йилда пул билан таъминлашнинг ҳамма манбалари ҳисобига умумий саҳни 112,1 миллион квадрат метр келадиган уй-жойлар қурилсин.

4-модда. СССР Министрлар Советига СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1977 йилги Давлат плани юзасидан Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг план-бюджет комиссиялари ва бошқа доимий комиссияларининг хулосасида баён этилган таклиф ва мулоҳазаларни, шунингдек депутатларнинг СССР Олий Совети палаталари мажлисларида айтган таклиф ва мулоҳазаларини кўриб чиқиш ҳамда бу таклиф ва мулоҳазалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилиш топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1976 йил, 29 октябрь.

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ

ҚОНУНИ

СССРНИНГ 1977 ЙИЛГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИ ТЎҒРИСИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг Олий Совети **қарор қилади:**

1-модда. СССР Министрлар Совети тақдим этган СССРнинг 1977 йилги Давлат бюджети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг план-бюджет комиссиялари, саноат комиссиялари, транспорт ва алоқа комиссиялари, қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати комиссиялари, қишлоқ хўжалиги комиссиялари, халқ истеъмоли моллари комиссиялари, соғлиқни сақлаш ва социал таъминот комиссиялари, халқ маорифи, фан ва маданият комиссиялари, савдо, маиший хизмат ва коммунал хўжалик комиссиялари, табиатни муҳофаза қилиш комиссиялари, ёшлар ишлари бўйича комиссиялари киритган тузатишларни ҳисобга олган ҳолда жамики даромадлар бўйича 238.939.972 минг сўм миқдорда ва жамики харажатлар бўйича 238.732.458 минг сўм миқдорда, даромадлар харажатлардан 207.514 минг сўм миқдорида ошиқ қилиб тасдиқлансин.

2-модда. СССРнинг 1977 йилги Давлат бюджетида давлат ва кооператив корхоналари ва ташкилотларидан келадиган даромадлардан — оборот солиғи, ишлаб чиқариш фондлари учун олинадиган ҳақ, қайд қилинган тўловлар, фойданинг эркин қолдиғи, фойданинг ажратмалари, даромад солиғи ва социалистик хўжаликдан келадиган бошқа даромадлар — жами 216.756.240 минг сўм миқдорида белгилансин.

3-модда. СССРнинг 1977 йилги давлат бюджетида халқ хўжалигини —оғир саноатни, қурилиш индустрияси, енгил саноатни ва озиқ-овқат саноатини, қишлоқ хўжалиги, транспорт, уй-жой — коммунал хўжалигини ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларини янада ривожлантиришни пул билан таъминлашга қилинадиган харажатлар — жами 123.394.451 минг сўм миқдорида белгилансин.

4-модда. СССРнинг 1977 йилги Давлат бюджетида социал-маданий тадбирларга—умумий таълим мактаблари, ҳунар-техника, ўрта махсус ва олий ўқув юртлари, илмий-тадқиқот муассасалари, кутубхоналар, клублар, театрлар, матбуот, телевидение, радиоэшиттириш ҳамда маориф ва маданиятга доир бошқа тадбирларни: касалхоналар, болалар яслилари, санаторийлар ҳамда соғлиқни сақлаш ва физкультурага доир бошқа муассасаларга: пенсия ва нафақалар тўлашга ажратиладиган маблағлар — жами 83.854.028 минг сўм миқдорида, шу жумладан давлат социал страхование бюджети бўйича 29.809.413 минг сўм миқдорида белгилансин.

5-модда. СССРнинг 1977 йилги Давлат бюджетида мамлакат мудофаасига бериладиган маблағлар 17.230.000 минг сўм миқдорида белгилансин.

6-модда. СССРнинг 1977 йилги Давлат бюджетида давлат ҳокимияти органларини, давлат бошқарув органларини, суд ва прокуратура органларини таъминлашга бериладиган маблағлар 2.030.706 минг сўм миқдорида белгилансин.

7-модда. 1977 йилги иттифоқ бюджети даромадлар бўйича 133.334.169 минг сўм миқдорида ва харажатлар бўйича 133.126.655 минг сўм миқдорида, даромадлар харажатлардан 207.514 минг сўм миқдорида ошиқ қилиб тасдиқлансин.

8-модда. Иттифоқдош республикаларнинг 1977 йилги Давлат бюджетлари даромадлар ва харажатлар бўйича 105.605.803 минг сўм миқдорида белгилансин, шу жумладан иттифоқдош республикалар бўйича қуйидагича белгилансин:

	(минг сўм)
Россия Совет Федератив Социалистик Республикаси	57.972.123
Украина Совет Социалистик Республикаси	17.963.609
Белоруссия Совет Социалистик Республикаси	4.578.000
Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси	4.469.795
Қозоғистон Совет Социалистик Республикаси	7.063.242
Грузия Совет Социалистик Республикаси	1.830.547
Озарбайжон Совет Социалистик Республикаси	1.728.505
Литва Совет Социалистик Республикаси	2.072.830
Молдавия Совет Социалистик Республикаси	1.343.683
Латвия Совет Социалистик Республикаси	1.372.807
Қирғизистон Совет Социалистик Республикаси	1.202.396
Тожикистон Совет Социалистик Республикаси	1.078.472
Арманистон Совет Социалистик Республикаси	1.199.613
Туркманистон Совет Социалистик Республикаси	846.220
Эстония Совет Социалистик Республикаси	883.961

9-модда. 1977 йилда умумиттифоқ давлат солиқлари ва даромадларидан иттифоқдош республикаларнинг Давлат бюджетларига бериладиган ажратмалар қуйидаги миқдорда тасдиқлансин:

а) Оборот солиғи тушумларидан: РСФСРга — 42,7 процент, Украина ССРга — 48.5 процент, Белоруссия ССРга — 62.4 процент, Ўзбекистон ССРга — 86.2 процент, Қозоғистон ССРга — 100 процент, Грузия ССРга — 76.7 процент, Озарбайжон ССРга — 61 процент, Литва ССРга — 88.4 процент, Молдавия ССРга — 62,8 процент, Латвия ССРга — 40.6 процент, Қирғизистон ССРга — 96.7 процент, Тожикистон ССРга — 89.2 процент, Арманистон ССРга — 75,5 процент, Туркманистон ССРга — 95,9 процент, Эстония ССРга — 52.6 процент:

б) 1977 йилда сотиладиган 3 процентли давлат ички ютуқ заёмидан келадиган пул миқдоридан— 50 процент;

в) Аҳолидан олинадиган даромад солиғидан Ўзбекистон ССР, Қозоғистон ССР, Литва ССР, Тожикистон ССР ва Туркманистон ССР Давлат бюджетларига — 100 процент.

1977 йилда СССР халқ хўжалигини ривожлантириш давлат планида кўзда тутилган тадбирларни пул билан таъминламоқ учун 1977 йилда иттифоқ бюджети маблағларидан Қозоғистон ССР Давлат бюджетига 148.920 минг сўм ажратилсин.

10-модда. СССРнинг 1977 йилги Давлат бюджети юзасидан Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг план-бюджет ва бошқа доимий комиссиялари хулосаларида баён этилган таклиф ва мулоҳазаларни, шунингдек СССР Олий Совети палаталарининг мажлисларида депутатлар айтган таклиф ва мулоҳазаларни кўриб чиқиб, шуларга доир тегишли қарорлар қабул қилиш СССР Министрлар Советига топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1976 йил, 29 октябрь.

ТЎҚҚИЗИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ БЕШИНЧИ СЕССИЯСИ

ЖУДА КАТТА МИҚЁСЛАР БЕШ ЙИЛЛИГИ

Эришилган муваффақиятлар билан фахрланиш, истиқболга ишонч, ишчанлик, янги резервларни ижодий тарзда қидириб топиш — СССР Олий Совети депутатлари нутқларининг мазмуни ана шундай. 29 октябрда сессия Кремлда ўз ишини давом эттирди.

Депутатлар 1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг давлат беш йиллик планини, 1977 йил плани ва бюджети лойиҳаларини қараб чиқиб, қуйидагиларни таъкидладилар: планларда ва бюджетда кўзда тутилган кўрсаткичлар ўнинчи беш йилликнинг асосий вазифасини — КПСС-нинг халқ турмуши моддий ва маданий даражасини юксалтириш йўлини изчиллик билан амалга ошириш вазифасини бажаришга қаратилган.

Партиянинг XXV съезди белгилаб берган йўли, деди партия Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитети Пленумида сўзлаган нутқида, мамлакатнинг иқтисодий потенциалини доим ошириб боришни, социалистик ижтимоий муносабатларни такомиллаштиришни, коммунизм сари олға ҳаракат қилиб боришимизни таъминлайди. Депутатлар сессияда планларнинг лойиҳаларини тасдиқлашни таклиф этадилар.

ИТТИФОҚ СОВЕТИДА

28 октябрда тушдан кейин палаталар мажлислар залида СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг иккинчи мажлиси бўлди.

Депутатлар 1976-1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг давлат беш йиллик плани ҳақидаги, СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1977 йилги давлат плани ҳақидаги, СССРнинг 1977 йилги Давлат бюджети тўғрисидаги ва мамлакатнинг 1975 йилги Давлат бюджети ижроси тўғрисидаги масалаларни муҳокама қилишни давом эттирдилар.

КПСС Приморье ўлка комитетининг биринчи секретари депутат **В. П. Ломакин** ўз нутқида қуйидагиларни таъкидлаб ўтди. Ўнинчи беш йиллик план партиянинг КПСС XXV съезди белгилаб берган иқтисодий стратегиясини тўла-тўкис мужассамлаштиради. Бизнинг планларимиз бунёдкорлик планлари бўлиб планетада тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлашнинг ишончли ва мустаҳкам пойдеворидир. Шу сабабли барча совет кишилари Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг ички ҳамда ташқи сиёсатини, Марказий Комитетнинг, ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг амалий фаолиятини қизғин маъқулламоқдалар ва тўла-тўкис қўллаб-қувватламоқдалар.

Ўлка меҳнаткашлари, деди сўзини давом эттириб нотиқ, шу беш йиллик топшириқларини бажариш учун зўр ғайрат билан иш олиб бормоқдалар. Партия ташкилоти 1977 йилдаги муқобил планларни ишлаб чиқишга жуда катта аҳамият бермоқда.

В. П. Ломакиннинг нутқида ўлкада қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш масалаларига саноат корхоналарини, уй-жой ва маданий-маиший объектларни комплекс қуриш проблемаларига катта ўрин берилди.

Тожикистон ССР Министрлар Советининг Раиси депутат **Р. Набиев** бундай деди: иттифоқдош республиканинг халқ хўжалиги беш йилликнинг биринчи йилида юксак суръатлар билан ривожланмоқда. Аммо эришилган суръатлар партия ўртага қўяётган буюк вазифаларга ҳали тўлиқ жавоб бермайди. Жумладан, республика халқ хўжалигининг ҳар йили бир маромда ишлашига эришмоқ зарур.

Депутат иттифоқ органларига мурожаат қилиб, республика енгил саноатининг энг самарали машина-ускуналарга бўлган эҳтиёжини тўларок таъминлашларини истаганлигини билдирди. Бу эса, деди у, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш, уларнинг сифатини яхшилаш имконини беради.

Ўнинчи беш йиллик планлари тигиз планлар бўлса ҳам, деб таъкидлади депутат, реал ва илҳомлантирувчи режалардир. Республика меҳнаткашлари бу планларни бажарибгина қолмай, ошириб бажаришга ҳам қатъий қарор бергандирлар. Партиямиз Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг шу сессия олдидан бўлиб ўтган пленумида сўзлаган нутқида баён этилган хулоса ва қоидалар Тожикистон меҳнаткашлари учун конкрет дастур бўлиб қолди.

Брянск областидаги «Большевик» колхозининг раиси депутат **А. Н. Тищенкога** сўз берилади. Колхоз ва совхозларнинг ходимлари, деди нотиқ, қишлоқ хўжалик йилини муваффақиятли тугалламоқдалар. Брянск областининг қишлоқ меҳнаткашлари Ватан омборларига 216 минг тонна ёки планда кўзда тутилганидан 32 минг тонна кўп дон тўкдилар. Чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш тўққиз ойлик плани бажарилди. Хўжаликлар ўзларини дон ва дуккакли дон экинлари уруғи билан тўла таъминлаб қўйдилар. Қорамол туёғи ва паррандалар кўпайди.

Нотиқ ҳал этилмаган масалаларга ҳам эътиборни жалб этди. Картошка етиштириш, деб таъкидлади у, етарли даражада интенсивлашмаганлиги натижасида суст ривожланмоқда. Хўжаликларни машиналар билан яхшироқ таъминлаш зарур. Картошка етиштиришнинг янги технологиясига ўтиш механизациялаштирилган звеноларни кенг қаторли агрегатлар билан таъминлашни талаб этади. Картошкакорларга минерал ўғитлар ҳали етарли миқдорда етказиб берилмаётир. Картошка етиштириш рентабеллигининг пастлиги картошка ҳосилини кўпайтиришга халақит бермоқда.

Эстония ССР Министрлар Советининг Раиси депутат **В. И. Клаусон** айтдики, республикадаги меҳнат коллективларининг кўпчилиги маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун съезд олдидан белгиланган режаларини қайтадан кўриб чиқдилар. Ишлаб турган корхоналарда саноат ишлаб чиқаришининг бутун ўсишига меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришмоқ керак. Қишлоқ хўжалиги маҳсулотининг бутун ўсишига ҳам самарадорликни ошириш йўли билан эришилади.

Беш йилликда олий сифат категориясига мансуб саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш беш баравар ортиши керак. Умуман олганда, халқ хўжалигини ривожлантириш юзасидан белгиланган планлар жуда тигиз бўлса ҳам, реал планлардир. Беш йилликнинг биринчи йилидаги иш якунлари ҳам буни исбот этади.

Ленинграддаги 90-ҳунар-техника билим юрти ишлаб чиқариш таълими инструктор-мураббийси депутат **Б. А. Журавлев** нутқини ёш ишчиларни тайёрлаш проблемасига бағишлади. Ҳозирги мактаб ўқувчилари ва ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчилари, деди у, меҳнат эстафетасини қабул қилиб олишлари ва ишчиларнинг шонли анъаналарини давом эттиришлари керак. Коммунистик партия, Совет давлати ишчилар синфининг муносиб ўринбосарларини тайёрлаш тўғрисида доим ғамхўрлик қилмоқдалар. Беш йил ичида Ленинграддаги ҳунар-техника билим юртларини битириб чиққан 250 минг киши ишчилар синфи қаторига келиб қўшилди.

Ленинградда мураббийлар ҳаракатида ишчилар, инженерлар, хизматчилардан 37 минг киши қатнашмоқда. Ёш ишчи кунини тантанали вазиятда нишонлаш анъана бўлиб қолди. Ишлаб чиқариш таълими мастерларининг бир группаси беш йилликни ёш ишчилар тайёрлаш сифатини анча ошириш билан нишонлашга даъват этди. Бу вазифани ҳал этмоқ учун Иттифоқ ва республика органлари ёрдам беришлари керак.

Бир ярим — икки минг кишига мўлжалланган йирик таълим комплексларида ўқувчиларнинг меҳнат қилиши ва дам олиши учун яхши шароитлар вужудга келтириш мумкин эканлигини практика кўрсатиб берди. Аммо бундай комплексларнинг типовой лойиҳаси йўқ, уларнинг структураси ва штатига доир масалалар ҳал этилган эмас.

Нотиқ ҳунар-техника билим юртлари учун мастерлар тайёрлаш мақсадида олий ўқув юртларида инженерлик педагогика факультетларини очишни таклиф этди.

Енгил саноат ва озиқ-овқат саноати ҳамда рўзғор асбоблари машинасозлиги министри, депутат **В. Н. Доснин** қуйидагиларни айтди: тармоқ мутахассислари мамлакатдаги завод ва фабрикаларни техника билан яхшироқ таъминлаш мақсадида бу техникани кўпроқ ишлаб чиқариш зарур эканлигини аниқ ва равшан биладилар. Беш йилликнинг охирига бориб давлат Сифат белгиси қўйилган машина-ускуналар анча кўпайтирилади. Ҳозирги вақтда тайёрланаётган бир қанча машиналар ўзлари мўлжалланган тармоқлардаги фан-техника революциясига ёрдам бериши керак.

Нотиқ ишнинг муҳим резервларидан бирига — тармоқнинг илмий ва тажриба базасини кенгайтириш ҳамда мустаҳкамлашга батафсил тўхталди. Жумладан у бошқа министрликлар ва идораларнинг бир қанча йоғроқ заводларини шу ишга ихтисослаштириш мақсадга мувофиқ эканлиги тўғрисида мулоҳазани айтди.

Депутат министрликка боғлиқ бўлмаган проблемалар ҳақида гапирди. Жумладан у корхоналарни етарли миқдордаги юқори сифатли хом ашё ва материаллар билан таъминлашни яхшилаш йўлларини таҳлил этди, капитал қурилишни яхшилаш зарурлигини уқтирди.

Тбилисидаги С. М. Киров номли завод токари, депутат **З. Г. Саралидзе** бундай деди: менинг юртдошим, руставилик пўлат эритувчи, КПСС XXV съездининг делегати Отар Ломидзе ҳаётида унутилмас воқеа рўй берди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев унга телеграмма юбориб, Франция телевидениесининг обзорчиси билан суҳбатда айтилган гапларни қўллаб-қувватлаганлиги ва маъқуллаганлиги учун пўлат эритувчига самимий миннатдорчилик билдирди. Бу телеграмма Грузияда бамисоли ҳар бир оилага, ҳар бир софдил меҳнаткашга йўллаган телеграммадек кутиб олинди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг мамлакат оддий меҳнатчиларига мактублари замонамизнинг ажойиб белгиларидан бири бўлиб қолди. Бу мактублар партия билан ҳукумат, шахсан ўртоқ Л. И. Брежнев ишларимиз ва муваффақиятларимизни диққат-эътибор билан кузатиб бораётганликларидан, совет халқининг ижодий даҳоси юзага келтираётган жамики қимматли ташаббусларни ғамхўрлик билан қўллаб-қувватлаётганликларидан далолат бериб турибди.

Улуғ Ватанимизнинг ҳамма жойларида бўлгани каби Грузияда ҳам юксак сиёсий активлик ва зўр меҳнат кайфияти ҳукм сурмоқда, деди сўзини давом эттириб нотиқ. Менинг бригадам, станоксозлик заводимизнинг бутун коллективи ҳам ана шундай кайфият билан меҳнат қилмоқда. Ижодий ишлаш коллективимизнинг қиёфасини белгилаб турибди. Кўпгина меҳнатдош ўртоқларим ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йилига қадам қўйдилар, улар Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини бошқалардан барвақтроқ кутиб оладилар.

Нотиқ партия ташкилотининг кейинги йилларида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, меҳнат унумдорлигини ошириш, олға томон қилаётган ҳаракатимизга халақит бераётган бўшанглик, беparволикка ва бошқа нуқсонларга қарши кураш юзасидан кўрган тадбирларини гапириб берди. Пировардида у Тбилиси шаҳрининг муаммолари тўғрисида, жумладан шаҳар транспорти ишида вужудга келган қийинчиликлар ҳақида гапирди.

Туркманистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси, депутат **А. М. Қиличев** Туркманистон ССРда газ, энергетика, озиқ-овқат саноати ва саноатнинг бошқа тармоқлари планда белгиланганидан анча юқори суръатлар билан ривожланаётганлигини айтиб берди. Ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш, молия, материал ва меҳнат ресурсларини тежаш соҳасида катта иш ўтказилаётганлигини айтди.

Давлатга камида 1 миллион 100 минг тонна пахта сотиш юзасидан олинган юксак социалистик мажбуриятларни бажариш учун бошланган қизғин кураш давом этмоқда. Бугунги кунгача 847 минг тонна пахта тайёрланди. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ихтисослаштириш ва концентрациялаш иши давом эттирилмоқда.

Нотиқ республика экономикаси ва маданиятини ривожлантириш, меҳнаткашларнинг фаровонлигини ошириш истиқболлари тўғрисида гапирди. Ўнинчи беш йилликда халқ хўжалигини ривожлантириш режалари ва вазифаларини таҳлил этган нотиқ республикадаги саноат ва қишлоқ хўжалик қурилишининг энг муҳим масалаларини ҳал этишда министрликлар билан идоралар тағин ҳам самаралироқ ёрдам бериш зарурлигини уқтирди.

Латвия ССР Министрлар Советининг Раиси депутат **Ю. Я. Рубэн** бундай деди: ҳозир латиш халқи — КПСС XXV съезди қарорларини муваффақиятли бажариш учун ҳамма ишни қиламиз! — деган шиор остида яшаб меҳнат қилмоқда. Ўнинчи беш йилликда миллий даромад меҳнат унумдорлигини ўстириш йўли билан кўпайтирилади. Саноатда маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга фан-техника тараққиёти ютуқларини, илғор технологияни кенг жорий этиш асосида эришилади. Олий сифат категориясидаги маҳсулот ишлаб чиқаришни 2,5 баравар кўпайтириш белгиланган. Ю. Я. Рубэн СССР Госплани, айрим министрликлар ва идоралар шаънига бир қанча танқидий мулоҳазалар айтди, уларнинг айби билан айрим соҳаларни ривожлантириш пайсалга солинаётганлигини кўрсатиб ўтди.

Қирғизистон меҳнаткашлари, деди Қирғизистон ССР Фанлар академиясининг президенти депутат **К. Г. Каракеев**, саноат маҳсулотини реализация қилиш ҳажми жиҳатидан тўққиз ойлик планни барвақт бажардилар. Йилнинг иқлимий қийинчиликларига қарамай дон, пилла, сабзавот, ҳўл мева ва узум, қовун-тарвуз ва эфирмойли экин маҳсулотларидан яхши ҳосил етиштирилди. Яқин йиллар ичида республика қанд лавлаги харид қилиш планини бажаради. Чорвадорлар давлатга аввал мўлжалланганига қараганда кўпроқ гўшт, сут, тухум, жун сотдилар. Нотиқ республика Фанлар академиясининг фаолияти тўғрисида гапириб, совет олимлари КПСС XXV съезди қўйган улкан вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш учун куч-қувватларини аямайдилар, деб КПСС Марказий Комитетини, шахсан ўртоқ Л. И. Брежневни ишонтирди.

СССР тайёрлаш министри депутат **Г. С. Золотухин** беш йилликка мўлжалланган дон етиштириш ва тайёрлаш кўламларининг реаллиги шу йилги практика билан тасдиқланмоқда, деди. Қийин об-ҳаво шароитларда кўпгина республикалар, ўлкалар ва областлар юксак социалистик мажбуриятларни ошириб бажардилар.

Совет давлати жаҳонда энг инсонпарвар озиқ-овқат сиёсатини ўтказиб келмоқда. Бу сиёсат халқ озиқ-овқат ресурсларидан, нон ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотларидан барқарор ва арзон нархларда одилона фойдаланишига гарантия беради.

Министр дондан рационал фойдаланиш билан боғлиқ вазифалар тўғрисида гапирди. Донни сақлаш ва қайта ишлаш технологияси мураккаб, бунинг учун техника базаси эса ҳали етарлича ривож топмаган. Ҳолбуки, ўтган ўн йил ичида соҳанинг асосий фондлари икки баравар ошди. Министр янги беш йилликда элеваторлар сиғимини 30 миллион тонна ошириш, бошқа кўпгина корхоналар қуриш мўлжалланаётганлигини маълум қилди. У ун саноатини ривожлантириш, қишлоқ хўжалиги эҳтиёжлари учун дондан янада самарали фойдаланиш масалаларига тўхталди.

Депутат қишлоқ хўжалигини, унга бевосита алоқадор саноат тармоқлари ўртасидаги ишлаб чиқариш — иқтисодий ҳамкорлик проблемаларига кўп эътибор берди.

Белоруссия касаба союзлари республика советининг раиси депутат **Н. Н. Полозов** саноат ва қишлоқ хўжалигида, қурилишлар ва транспортда кенг ривож топган социалистик мусобақа тўғрисида гапирди. Натижада мамлакат йил бошидан бери пландан ташқари кўп маҳсулот—ишлаб чиқариш-техника аҳамиятидаги буюмлар ва халқ истеъмоли моллари олди. Қишлоқ меҳнаткашлари дон ва картошка ҳосилдорлиги ҳамда ялпи ҳосили бўйича зиммаларига олган мажбуриятларни муваффақиятли бажардилар.

Белоруссия вакили ўнинчи беш йилликда республикада ўғит, автомобиль, озуқа экин маҳсулотларини йиғиштириб олувчи комбайн, шина, кимёвий тола ишлаб чиқарувчи янги қувватларни ишга тушириш мўлжалланаётганлигини айтди. Шу муносабат билан қурилиш ташкилотларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш зарур.

Депутат мўлжалланган ишларнинг муваффақиятли бажарилиши мамлакат экономикасини мустаҳкамлаб, халқнинг моддий ва маданий турмуш даражасини юксалтиради, деди.

«Вильнюсстрой» қурилиш-монтаж трести қурилиш бошқармасининг бўёқчилар бригадири, депутат **П. П. Шилейкис** планда Литва ССР халқ хўжалигини ишлаб чиқариш самарадорлиги ва интенсивлигини янада ошириш асосида комплекс ва мутаносиб ривожлантириш кўзда тутилганлигини маълум қилди. Моддий ишлаб чиқариш ва аҳолига хизмат кўрсатиш доирасини ривожлантириш соҳасидаги вазифаларнинг муваффақиятли бажарилиши капитал қурилиш кўламларини тегишлича катталаштириш билан чамбарчас боғланган.

Бўёқчилар бригадамиз меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан тўққизинчи беш йиллик топшириғини барвақт, тўрт йилда бажарди, деди депутат. Биз иккинчи ишчи касбларини эгалладик, кишиларнинг малакаси доимо ошириб борилишига эришдик. Аслида бизда кадрларнинг қўнимсизлигига тамомила барҳам берилди, меҳнат интизомини бузиш ҳоллари йўқотилди.

Пировардида нотиқ Совет Литвасининг меҳнаткашлари ҳамма билим куч-ғайрат ва ижодий қувватларини ўнинчи беш йиллик планларини бажариш ишига сарфлашга, коммунистик қурилишда янги-янги меҳнат муваффақиятларига эришишга аҳд қилдилар, деди.

Шу билан Иттифоқ Совети сессия кун тартибининг иккинчи, учинчи ва тўртинчи масалалари юзасидан қилинган докладлар муҳокамасини тугатди.

Иттифоқ Совети хотин-қизлар меҳнати ва турмуши, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш масалалари бўйича янги доимий комиссия тузди. Бу комиссия составида 35 депутат бор. Депутат З. Т. Кулиева Иттифоқ Совети комиссиясининг раиси қилиб сайланди.

СССР Олий Совети Президиуми, СССР ҳукумати составидаги баъзи ўзгаришлар ва янги комиссия сайланиши муносабати билан Иттифоқ Совети палатанинг илгари сайланган доимий комиссиялари составига айрим ўзгаришлар киритди.

Иттифоқ Совети депутат Х. Ш. Бектурғановни мандат комиссиясининг раиси қилиб сайлади.

Депутат М—С. И. Умахонов табиатни муҳофаза қилиш комиссиясининг раиси қилиб сайланди.

Шу билан Иттифоқ Советининг учинчи мажлиси тугади.

МИЛЛАТЛАР СОВЕТИДА

29 октябрь эрталаб соат 10 да Кремлда Миллатлар Советининг Раиси депутат **В. П. Рубэн** раислигида СССР Олий Совети Миллатлар Советининг иккинчи мажлиси очилди.

Депутатлар ва меҳмонлар **А. Н. Косигин, А. Я. Пельше, П. М. Машеров, Ш. Р. Рашидов, М. В. Зимянин** ўртоқларни қарсаклар билан кутиб олдилар. Депутатлар 1976-1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантириш Давлат беш йиллик плани тўғрисидаги, СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1977 йилги Давлат плани, СССРнинг 1977 йилги Давлат бюджети ҳақидаги ҳамда СССРнинг 1975 йилги Давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги масалаларни муҳокама қилишни давом эттирмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг 1976 йил октябрь Пленуми халқимиз ҳаётида алоҳида аҳамиятга эга бўлган улуғвор воқеа бўлди, деди ўз нутқида Озарбайжон ССР Министрлар Совети Раиси депутат **А. И. Иброҳимов.** Партия Марказий Комитетининг Пленумида ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлаган нутқи жанговар иш программаси бўлиб, ўнинчи беш йиллик улуғвор вазифаларини амалга оширишда меҳнаткашлар сиёсий активлигини ва меҳнат ғайратини янада жўш урдиради.

Депутат СССР Олий Советининг сессияси муҳокамасига қўйилган план лойиҳаларида ленинча миллий сиёсатнинг бузилмас принципларига мувофиқ Озарбайжон халқ хўжалигини юксак суръатлар билан ривожлантириш кўзда тутилган, деди.

А. И. Иброҳимов республикада нефть қазиб чиқаришни янада кўпайтириш, меҳнаткашларнинг турмуш шароитларини яхшилашга қаратилган бир қанча таклифлар айтди.

Доғистон АССР Министрлар Советининг Раиси депутат **А. Д. Умалатов** айтдики, беш йиллик планлари совет кишилари ҳаётининг қонуни бўлиб қолди. Бизнинг мамлакатимиз қудратли давлатга айланди ва социалистик хўжалик системасининг капиталистик хўжалик системасидан сўзсиз устунликларини исбот қилди. Барча область ва республикаларнинг муваффақиятлари сингари Доғистон АССР эришган муваффақиятлар ҳам беш йиллик планларини бажариш натижасидир.

А .Д. Умалатов Қизиляр қишки яйловларининг катта бойликларига диққатни жалб қилди. Бу ерда икки миллион гектардан зиёд яйлов ерлар бўлса-да, улардан самарали фойдаланиляпти .деб бўлмайди. Нотиқ Қизиляр яйловларидан рационал фойдаланиш комплекс тадбирлари тўғрисидаги масалани ҳал этишни таклиф қилди. Депутат гидроэлектростанциялар қурилиши муносабати билан суғориладиган майдонлар етарлича тез кўпайтирилмаётганлигини ҳам айтди.

Молдавия касаба союзлари республика советининг раиси, депутат **П. П. Петрик** айтдики, ўнинчи беш йилликда Молдавия олдида янги-янги истиқболлар очиляпти. Масалан, республикада етакчи озиқ-овқат саноати маҳсулот ишлаб чиқаришни 45 процент кўпайтиради. Молдавияда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш барқарор ва тобора зўрайиб борувчи суръатлар билан ўсмоқда. «Қишлоқ хўжалиги — озиқ-овқат саноати» ягона комплекси ҳозирги вақтда республика экономикасининг негизини ташкил этади.

(Давоми учинчи бетда)

СССР Олий Советининг қарори

СССРНИНГ 1975 ЙИЛГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИНИНГ ИЖРОСИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети **қарор қилади:**

СССРнинг 1975 йилги Давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисобот даромадлар бўйича 218.768.943 минг сўм миқдорида ва харажатлар бўйича 214.520.703 минг сўм миқдорида, даромадлар харажатлардан 4.248.240 минг сўм ошиқ қилиб тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1976 йил 29 октябрь.

Депутат Э. АЛИЕВ нутқи

(Ўзбекистон ССР, Янгийўл сайлов округи)

Депутат ўртоқлар! Биз 1976—1980 йилларда мамлакат халқ хўжалигини ривожлантиришнинг давлат беш йиллик плани, СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1977 йилги Давлат плани ва СССРнинг 1977 йилги Давлат бюджети тўғрисидаги докладларни зўр эътибор бериб, мамлакатимиз учун ифтихор туйғуларига тўлиб-тошган ҳолда тингладик. Бу докладларда совет халқи ўнинчи беш йиллик биринчи йилининг ўтган даврида қаҳрамонона қилган меҳнатининг самаралари якунлаштирилди. Бу якунлар коммунистик қурилишнинг КПСС тарихий XXV съезди белгилаб берган улуғвор планлари муваффақиятли бажарилаётганлигини исбот этади.

Докладларда тилга олинган ўсишнинг ҳар бир проценти халқнинг бойлиги ортиб бораётганлигини, мингминглаб станок, трактор, қишлоқ хўжалик машиналари, неча миллион тонналаб металл ва минерал ўғитлар ишлаб чиқарилаётганлигини, неча юзлаб янги обод уй-жой посёлкалари, мактаб, болалар боғчалари ва касалхоналар барпо этилаётганлигини билдиришини яхши тушунамиз. Бу — космосни ўзлаштириш соҳасида қўйилган янги қадамларни, совет олимларининг ажойиб кашфиётларини кўрсатиб турибди. Буларнинг ҳаммаси мамлакатимизни янада қудратли қилади, унинг халқаро майдондаги обрў-эътиборини тўхтовсиз оширади, коммунизм қуришдан иборат улуғ мақсадга яқинлаштиради.

Совет халқи жонажон партиямизнинг, КПСС ленинчи Марказий Комитети ва унинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги Сиёсий бюросининг узоқни кўрадиган доно сиёсати туфайли шу муваффақиятларга эриша олди.

Биз, совет кишилари Леонид Ильич Брежневнинг ленинчи партиянинг бунёдкорлик сиёсатини амалга оширишда, халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлиги учун курашда жуда катта роль ўйнаётганлигини миннатдорчилик билан қайд қиламиз. Совет халқи, жаҳондаги барча оддий кишилар Леонид Ильичнинг ҳормай-толмай қилаётган самарали ишлари учун, зўр дилкашлиги ва инсонпарварлиги учун астойдил севадилар ва чин кўнгилдан ҳурмат қиладилар.

Ўртоқлар! Ўзбекистон ва республика пойтахт областининг меҳнаткашлари партия XXV съезди қарорларини муваффақиятли амалга ошириш йўлидаги умумхалқ курашига салмоқли ҳисса қўшаётганлигини Олий Совет сессиясига маълум қилишимдан ғоят мамнунман. Тошкент областидаги колхоз ва совхозларнинг меҳнаткашлари қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштиришни кўпайтириш юзасидан ўнинчи беш йиллик биринчи йилининг топшириқларини муваффақиятли бажардилар. Область пахта сотиш давлат планини республикада биринчи бўлиб ғоят қисқа муддатда бажарганлигини зўр хурсандчилик билан маълум қиламиз.

Областдаги колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, қишлоқ хўжалигининг барча меҳнаткашлари ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг Қозоғистон партия-хўжалик активи кенгашида сўзлаган нутқидан илҳомланиб, оширилган социалистик мажбуриятларни шараф билан бажармоқдалар. 1977 йил ҳосили учун мустаҳкам замин яратмоқдалар.

«Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози ҳам республика ва Тошкент области меҳнаткашларининг эришган муваффақиятларига ўз ҳиссасини қўшди. Мен бу совхозда звено бошлиғи, пахта териш машинасининг механик-ҳайдовчиси бўлиб ишлайман. Бу йил бизнинг хўжалигимизда 4000 гектар ернинг ҳар гектаридан 44 центнердан пахта олинди. Мен бошчилик қилаётган звено эса Ватанга ва партияга берган ваъдасини шараф билан бажарди: 72 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан «оқ олтин» олинди! **(Карсаклар).**

Биз пахта териш техникасидан ғоят унумли фойдаланиш соҳасида колхоз ва совхозлардаги илғор коллективларнинг ташаббусини қўллаб-қувватлаб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пахтани машинада териш борасидаги принципиал йўлини амалга ошира бориб, ҳосилнинг асосий қисмини мисли кўрилмаган қисқа муддатда — беш кун ичида териб олдик. Биз маҳсулотнинг таннархини ғоят камайтиришга ҳам муваффақ бўлдик. Териб олинган ҳар бир центнер пахтанинг таннархи планда белгиланган 21 сўм ўрнига 18 сўм бўлди. Пахтанинг қарийб 95 проценти машиналарда териб олинди. Бутун совхозда ҳосилнинг 93 проценти машиналарда терилди.

Бу муваффақиятлар ўз-ўзича қўлга киритилмади, албатта. Буларнинг ҳаммаси деҳқонлар, механизаторлар, мутахассислар, қишлоқ меҳнаткашлари кўп минг кишилик отрядининг кун сайин фидокорона қилган меҳнати, уларнинг маҳорати ўсганлиги натижасидир. Леонид Ильич Брежневнинг олтин қўллар «оқ олтин»ни яратади, деб оталарча самимият билан айтган ажойиб сўзлари бизни меҳнат зафарларига илҳомлантиради.

Бу муваффақиятлар партиямизнинг мамлакат қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш, унинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, қишлоқ меҳнаткашларининг маданиятини ошириш, турмушини яхшилаш, уларнинг турмуш даражасини ўстириш соҳасида собитқадамлик билан иш олиб бораётганлигини исбот этади.

Бизнинг совхозимиз бунга ёрқин мисол бўла олади. Бу совхознинг кўп миллатли коллективида кўпгина яхши ўзгаришлар рўй берди. Давлат ҳар йили хўжалигимизга замонавий, ғоят унумли ишлайдиган техника ажратиб бермоқда. Ҳозирги тракторлар механизаторларнинг ишлаши учун жуда катта қулайликлар яратиб беради. Биз ҳозирги пайтда етарли миқдорда минерал ўғит олмоқдамиз. Давлатнинг катта ёрдами ирригация ва мелиорация шохобчасида яхши тартиб ўрнатиш имконини берди.

Совхозда ҳар йили неча ўнлаб оила ҳовли тўйи ўтказмоқда. Ҳозирги вақтда ишчи ва хизматчиларнинг кўпчилиги шинам уйларда истиқомат қилади. Биз посёлкамизда ҳар қандай хизматдан фойдаланиш имкониятига эгамиз — бизда Маиший хизмат уйи, Маданият саройи, кино-театр, ўз-ўзига хизмат қиладиган универсал магазин бор. Бошқа сўзлар билан айтганда, замонавий шаҳардаги мавжуд нарсаларнинг ҳаммаси бор. Аммо кишиларимизнинг маънавий ва маданий тараққиёти энг катта ютуғимиздир.

Буларнинг ҳаммаси қишлоқ меҳнаткашларини қувонтиради ва янги зафарларга илҳомлантиради. Шу билан бирга, биз эришилган ютуқлар ишнинг муқаддимаси эканлигини ҳам биламиз. Биз партиянинг ҳамма режаларини муваффақиятли бажариш учун зўр ғайрат-шижоат билан кўп иш қилишимиз керак. Бизда фойдаланилмаётган резерв ва имкониятлар ҳали кўп. Биз бу резерв ва имкониятлардан мумкин қадар тезроқ фойдаланишимиз керак.

Биз ҳозир мамлакат халқ хўжалик плани ва бюджетини муҳокама қилмоқдамиз, ўнинчи беш йилликда хўжалик қурилишининг вазифаларини белгилаб бермоқдамиз. Шу муносабат билан баъзи таклифларимизни айтиб ўтмоқчиман. Бизнинг фикримизча, бу таклифлар пахта етиштиришни янада кўпайтириш ва бунинг учун бўладиган харажатларни қисқартиришга ёрдам берган бўлур эди.

Маълумки, пахтачиликда бегона ўтларга қарши курашмок учун гербицидлардан кенг фойдаланилади. Гербицидларни ишлатиш кўл билан ўташ каби оғир ишга тамомила барҳам бериш имкониятини туғдиради, ўсимликларнинг нормал ўсиши ва ривожланишига, мўл ҳосил етиштирилишига ёрдам беради. Аммо биз гербицидларни етарли миқдорда олмаётирмиз ва бу ҳол бир қанча хўжаликлар ҳамда районларда пахта таннархини ошириб юборган сабаблардан биридир. Биз СССР Химия саноати министрлигидан ва Қишлоқ хўжалик министрлигидан колхоз ва совхозларга етказиб бериладиган гербицидлар миқдорини кўпайтириш ҳақидаги масалани қараб чиқиб, ҳал этишни илтимос қиламиз.

Ерларни яхши текислаш ва уларнинг мелиорация, ҳолатини яхшилаш — маҳсулот етиштиришни янада кўпайтириш резервларидан биридир. Ҳозирги вақтда колхоз ва совхозларнинг экономикаси замонавий текислаш машиналарини етарли миқдорда сотиб олиш имконини беради. Аммо хўжаликларнинг ана шу машина ва механизмларни олиш учун берган буюртмалари тўлиқ қондирилмаётир.

Ўртоқлар! Мен бугун барча меҳнаткашларнинг истаклари ва талаб-эҳтиёжларига зўр эътибор ва сезгирлик билан қараётганликлари учун Тошкент области меҳнаткашлари номидан партиямиз Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига қизғин миннатдорчилик изҳор қилишни истайман. Биз бунда чинакам халқ демократияси рўёбга чиқаётганлигини, партия билан ҳукумат мамлакат экономикасини янада равнақ топтириш тўғрисида зўр ғамхўрлик қилаётганликларини кўриб турибмиз.

Депутат ўртоқлар! Мен ССР Иттифоқи Олий Совети муҳокамасига тақдим этилган планлари 1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг Давлат беш йиллик планини, халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1977 йилги Давлат планини ва СССРнинг 1977 йилги Давлат бюджетини тўла-тўкис қўллаб-қувватлайман. Бу планлар Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширишга қаратилган изчил йўлини яққол ифода этади, деб яна бир марта таъкидлаб ўтамиз.

Белгиланган планларнинг муваффақиятли бажарилиши социалистик экономикани янада юксалтиришни таъминлайди, мамлакатимизнинг мудофаа қобилиятини тағин ҳам мустаҳкамлайди, совет кишиларининг турмуш даражаси ва фаровонлигини оширади, Ватанимизнинг халқаро майдондаги обрў-эътиборини янада юксак даражага кўтаради.

КПСС Марказий Комитетини, СССР Олий Советини ва Совет ҳукуматини ишонтириб айтаманки, Тошкент областининг меҳнаткашлари бутун совет халқи билан биргаликда Коммунистик партия раҳбарлигида КПСС XXV съезди ўртага қўйган вазифаларни бажариш учун бутун куч-ғайрат ва тажрибасини сарф қиладилар, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш, мамлакатимизда коммунизм қуришдан иборат умумхалқ ишига муносиб ҳиссаларини қўшиш учун ҳамма чораларни кўрадилар. **(Қарсаклар).**

ТЎҚҚИЗИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ БЕШИНЧИ СЕССИЯСИ

ЖУДА КАТТА МИҚЁСЛАР БЕШ ЙИЛЛИГИ

(Боши иккинчи бетда).

Ихтисослаштириш ва концентрациялаш жараёнлари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши самарадорлигини анча оширгани ҳолда сезиларли даражадаги социал тараққиётга олиб келмоқда, қишлоқ хўжалик ишчисининг меҳнати саноат ишчисининг меҳнатига тобора ўхшаб бормоқда, мавсумий иш бўлмай қолаётир.

Тожикистон Компартияси Кўлоб область комитетининг биринчи секретари депутат **А. Ҳисомиддинов** ўзидан аввалги нотиқлар сингари ўз нутқида ўнинчи беш йиллик биринчи йилининг якунловчи босқичида КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган Пленуми муҳим сиёсий воқеа бўлди, деди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлаган ёрқин ва руҳлантирувчи нутқда мамлакат иқтисодий ва социал тараққиёти чуқур илмий таҳлил қилинди, совет халқининг КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширишда эришган муваффақиятларига юксак баҳо берилди, янги вазифалар белгиланди, шу вазифаларни амалга ошириш амалий йўллари кўрсатиб берилди.

Республикада эришилган муваффақиятлар, деди А. Ҳисомиддинов, КПСС XXV съезди ишлаб чиққан мамлакатимизни иқтисодий ва маданий жиҳатдан бундан буён ривожлантириш комплекс программасининг кучи ва ҳаётийлигини, партия, совет органлари шу программани амалга ошириш йўлида қилган катта ташкилотчилик ишларини яққол очиб беради.

Нотиқ беш йиллик план Тожикистон экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда янги катта қадам қўйишни таъминлайди, деб таъкидлади.

Бошқирдистон АССР Министрлар Советининг Раиси депутат **З. Ш. Оқназаров** республика меҳнаткашларининг совет халқлари оиласида тўққизинчи беш йилликда эришган муваффақиятларини бирма-бир айтиб ўтди. Бу муваффақиятлар янги беш йилликда ҳам кўпаяди.

Нотиқ беш йиллик планда акс эттирилмоғи лозим бўлган бир қанча масалаларга тўхталиб ўтди. Булар, жумладан, сув таъминоти ва транспорт проблемаларини ҳал этишдир.

Депутат ўзидан аввалги нотиқлар, доимий комиссиялар киритган тузатишлар ва мулоҳазаларни ҳисобга олиб, ўнинчи беш йиллик план, шунингдек 1977 йилги план ва бюджет лойиҳаларини тасдиқлаш тўғрисида айтган таклифларни қўллаб-қувватлади.

Оржоникидзе номли Харьков трактор заводининг токари депутат **Ф. Д. Касьяненко** ўнинчи беш йиллик ижодий яратувчилик меҳнатига янгидан-янги уфқлар очиб беради, деб таъкидлади. Харьков ишлаб чиқариш бирлашмасининг тракторсозлари беш йиллик биринчи йилини яхши ишлар билан нишонладилар. Улар москваликлар бошлаган «Сифат беш йиллигига — ишчи кафолати!» деган ташаббусни қўллаб-қувватладилар. Минг-минглаб тракторсозлар ишлаб чиқаришда техника тараққиёти учун актив кураш олиб бормоқдалар.

Ф. Д. Касьяненко жонажон шаҳрини ободонлаштириш масалаларига, уй-жой қуриш суръатларини ошириш проблемаларига катта эътибор берди, область енгил саноати ва озиқ-овқат саноати тараққиётини тезлаштириш имконини берадиган резервлар тўғрисида гапирди.

Туркманистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари депутат **Б. Ф. Бурашников** давлат планлари ва бюджет лойиҳалари умуман мамлакат манфаатларига, шунингдек ҳар бир иттифоқдош республика манфаатларига мос бўлиб тушади, деди.

Депутат бир қанча иттифоқдош республикаларга ва СССР Госпланига мурожаат қилиб, республика экономикаси учун муҳим аҳамиятга эга бўлган баъзи масалаларни ҳал этишда ёрдам кўрсатишларини сўради. У, жумладан, мамлакат марказига ёқилғи юборувчи магистрал газ қувурлари компрессор станцияларининг ҳамда Қорақум канали насос станцияларининг электр таъминотини яхшилаш зарурлиги тўғрисида гапирди. Туркманистон вакили Красноводскдаги денгиз суви шўрини ажратадиган янги станция учун машина-ускуналар юборишни тезлаштириш зарурлигини айтди.

Б. Ф. Бурашников қишлоқларда водопроводлар қуриш ва аҳоли пунктларини газлаштириш масалаларига катта эътибор берди, ишчи кадрлар тайёрлаш, ҳунар-техника билим юртлари қуриш масалаларига тўхталди.

Социалистик экономиканинг жадал тараққиёт суръатлари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ташкил этиш ва унга раҳбарлик қилишнинг янгидан-янги форма ва методларини вужудга келтиради, деди ўз нутқида Мари АССРдаги Романов қўйчилик маҳсулотларини етиштириш ва қайта ишлаш билан шуғулланувчи «Марий эл» давлат-колхоз бирлашмасининг бош директори депутат **В. С. Вдовин.**

Депутат жамоат чорвачилигини индустрлаштириш келтириб чиқараётган ижобий ўзгаришларни «Марий эл» агросаноат бирлашмаси мисолида кўрсатиб берди.

Айни маҳалда, деди нотиқ, етилган проблемаларни ҳал этмай туриб, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада ривожлантиришга қаратилган вазифаларни ҳал қилиб бўлмайди. Давлат бирлашмаларига кирган колхоз ва совхозларнинг ўзаро муносабатлари тўғрисида низом ишлаб чиқиш ва уни тасдиқлаш шулар жумласидандир.

КПСС Марказий Комитети, Марказий Комитет Сиёсий бюросининг тинимсиз фаолияти, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев қўшган катта шахсий ҳисса совет халқига тинч меҳнат шароитларини таъминлади, деди Литва касаба союзлари республика советининг раиси депутат **К. Ю. Мацкявичюс.** Мамлакатимизда совет кишилари фаровонлигини оширувчи моддий-техника базасини барқарор суръатлар билан барпо этилмоқда, социалистик турмуш тарзининг янги ижтимоий ва маданий бойликлари вужудга келтирилмоқда.

Давлат беш йиллик планида Литва ССР экономикасини барқарор ва комплекс равишда ривожлантириш кўзда тутилади, деди нотиқ. Ҳозирги шароитларда ҳунар-техника таълими системаси орқали малакали ишчи кадрлар тайёрлаш алоҳида аҳамият касб этади. Депутат баъзи министрликлар ва идоралар шу масалаларга етарли эътибор бермаётганликларини айтди.

Украина Компартияси Чернигов область комитетининг биринчи секретари депутат **Н. В. Уманец** ҳар бир беш йиллик шаҳар ва қишлоқлар, қардош республикалар ва бутун мамлакатимиз қиёфасини ўзгартирмоқда, деди. Яқин ўтмишда қишлоқ хўжалиги унча ривож топмаган аграр область бўлган Чернигов области мисолида бу нарса яққол кўзга ташланади. Бугунги кунда область нефть ва газ, машинасозлик ва химия, енгил саноат ва озиқ-овқат саноати ўлкасига айланган. Кейинги икки беш йиллик ичида бу ерда қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари тайёрлаш 1,5-2 баравар кўпайди.

Нотиқ иқтисодий жиҳатдан истиқболли кичик ва ўртача шаҳарларни ривожлантириш проблемаларига анчагина тўхталди.

Шу билан Миллатлар Совети сессияси кун тартибининг иккинчи, учинчи ва тўртинчи масалалари юзасидан қилинган докладлар муҳокамасини тугатди.

Миллатлар Совети хотин-қизлар меҳнати ва турмуши, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш масалалари доимий комиссиясини тузди. Комиссия составида 35 депутат бор. Депутат **Л. П. Ликова** комиссия раиси қилиб сайланди.

Миллатлар Совети палатанинг илгари сайланган доимий комиссиялари составига айрим ўзгаришлар киритди. Шу билан Миллатлар Советининг иккинчи мажлиси тугади.

СССР Госплани Раиси, депутат **Н. К. Байбаков** 1976-1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг Давлат беш йиллик плани ва СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1977 йилги Давлат плани тўғрисида якунловчи нутқ сўзлади.

СССР Олий Совети, деди у, СССР Министрлар Совети томонидан тақдим этилган 1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантириш беш йиллик планини ва 1977 йилги планини атрофлича муҳокама қилди. План-бюджет ва тармоқ комиссияларининг хулосалари ҳамда қўшимча докладларида, депутатларнинг нутқларида бу планлар тўла-тўкис маъқулланди. Ўнинчи беш йиллик план КПСС XXV съезди қарорларига тўла-тўкис мувофиқ эканлиги таъкидлаб ўтилди. Бу планнинг юзага чиқарилиши Ватанимизнинг иқтисодий қудратини янада кўпроқ мустаҳкамлаш, совет халқи турмушининг моддий ва маданий даражасини янада оширишни таъминлаш имконини беради.

Депутатлар ишлаб чиқариш самарадорлигини ва бутун ишимизнинг сифатини ошириш масалаларини ҳозирги босқичдаги партия иқтисодий сиёсатининг энг асосий проблемаси деб билиб, бу масалаларга алоҳида эътибор бердилар.

Қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришга, капитал қурилишдаги, транспортдаги ишларни яхшилашга ва бошқа масалаларга кўп эътибор берилди. Халқ хўжалигидаги мавжуд резервлардан фойдаланиш, маҳсулот сифатини ошириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ишлаб чиқариш ва қурилишни планлаштириш ва рағбатлантиришни такомиллаштириш юзасидан бир қанча конкрет таклифлар киритилди. Депутатларнинг баъзи бир нутқларига тўхталиб ўтишга ижозат бергайсиз.

Депутатлардан Васильев, Борисенко, Ниёзбеков, Худойбердиев, Асхардуллин, Тищенко, Қиличев ўртоқлар ва бошқаларнинг нутқларида чорвачиликни ва озуқа ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш, ерларни мелиорациялаш, пахта, чой теришни механизациялаш, техниканинг унумдорлигини ва унинг сифатини ошириш учун қишлоқ хўжалик техникаси ишлаб чиқариш ва етказиб беришни кўпайтириш масалалари қўйилди.

Чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқаришни механизациялаш даражасини янада ошириш зарурлигини ҳисобга олиб, қишлоқ хўжалигининг шу тармоғи учун машина етказиб бериш беш йиллик мобайнида 1,5 баравар кўпайтирилади ва 10 миллиард сўмликдан ошиб кетади. Шу билан бирга айниқса кўп талаб қилинаётган машиналарни ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш мўлжалланмоқда. Чунончи ўт талқони тайёрлайдиган агрегатлар ва озуқани донадор қилиб берадиган агрегатлар ишлаб чиқариш 2 баравар кўпайтирилади, беш йилликда пресс-подборщиклар ишлаб чиқариш 160 минг донага етказилади ёки салкам 40 процент кўпайтирилади. Кучли ўзиюрар озуқа йиғиштириш машиналарини ишлаб чиқариш, озуқа брикетлари тайёрлайдиган ускуналар ва хашак майдалайдиган серунум машиналар ишлаб чиқариш ўзлаштирилади.

Анча серунум техника ишлаб чиқариш янада кўпайтирилади. Масалан, 100 от кучидан ортиқ қувватга эга бўлган тракторлар ишлаб чиқариш ўнинчи беш йиллик мобайнида тахминан 60 процент кўпайтирилади (ҳамда тракторларни ишлаб чиқаришни кўпайтириш суръати эса умуман 15 процент бўлади). Шу билан бирга К-700 типидаги тракторларни ишлаб чиқариш 1975 йилдаги 16,6 мингтадан 21 мингтага етказилади. Т-150 типидаги тракторларни ишлаб чиқариш 50 мингтага етказилади ёки 2,7 баравар кўпайтирилади. Ҳозирги вақтда Трактор ва Қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги ҳукуматнинг топширувига биноан Павлодар трактор заводида К-701 типидаги тракторларни ишлаб чиқарадиган қувватларни барпо этиш тўғрисидаги таклифларни тайёрламоқда. Қудратли тракторларни серунум прицеплар ва осма машиналар билан таъминлаш чоралари кўрилди, жумладан К-700 ва Т-150 типидаги тракторларга тиркаладиган прицеплар ишлаб чиқариш беш йилликда 3 баравар кўпайтирилиб, 1980 йилда 90 мингтадан ҳам ошириб юборилади.

Дала суғоришни механизациялаш учун керакли техника ишлаб чиқариш ортади. Ёмғирлатиш машиналари ва қурилмалари етказиб бериш беш йилликда 35 мингта кўпайтирилиб, жами 137 мингтага етказилади, шу жумладан «Фрегат» сингари серунум машиналар ишлаб чиқариш тўққизинчи беш йилликдаги 4,7 мингтадан 8,5 мингтага етказилади, «Волжанка» машинасини ишлаб чиқариш эса икки баравар кўпайтирилиб, 25 мингтага етказилади.

План-бюджет комиссияларининг хулосаларида ҳамда депутатлардан Булова, Бодюл, Петрик, Золотухин ва бошқаларнинг нутқларида аҳолининг юқори сифатли молларга, айниқса енгил саноат корхоналарида ишлаб чиқарилаётган молларга тобора ошиб бораётган эҳтиёжларини янада тўла-тўкис таъминлашга катта эътибор берилди. Енгил ва озиқ-овқат саноатидаги асосий фондларни тезроқ янгилаш, уларни серунум техника билан таъминлаш масалалари қўйилди.

Дарҳақиқат, ҳали ҳам кўпгина корхоналар ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми юзасидан белгиланган планларни бажарсалар-да, савдонинг ассортимент юзасидан берилган заказларини таъминламаётирлар, модали ва юқори сифатли моллар ишлаб чиқаришни суст ўзлаштирмоқдалар ҳамда эскирган фасон ва моделдаги маҳсулотларни ишлаб чиқаришни давом эттирмоқдалар. Енгил саноат министрлиги, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари ана шу жиддий камчиликларни тугатиш чораларини кўришлари ва сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқаришга йўл қўйиб келаётган корхоналарнинг раҳбарларига нисбатан талабчанликни оширишлари зарур.

Химия саноати ходимлари танқиддан тўғри хулоса чиқариб олишлари лозим. Енгил саноатни сифатли хом ашё ва айниқса бўёқлар билан таъминлаш кўп жиҳатдан уларга боғлиқдир. Улар хом ашё ва материалларнинг прогрессив турларини ишлаб чиқаришни тезроқ кўпайтириш чораларини кўришлари керак. Маҳсулот сифатини ошириш учун халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқарувчи тармоқларни техника билан қайта қуроллантиришга машинасозлик министрликларининг эътиборини кучайтириш лозим.

Шу беш йилликда енгил саноатга топшириладиган Ватанимизда ишлаб чиқарилган янги асбоб-ускуналарнинг 70 процентга яқинидан ишлаб турган корхоналардаги асбоб-ускуналарни янгилаш учун, озиқ-овқат саноатида салкам 60 процентидан шу мақсад учун фойдаланилади.

Шу билан бирга енгил ва озиқ-овқат саноати учун машинасозлик министрлиги ҳамда мазкур тармоқлар учун асбоб-ускуналарни ишлаб чиқарадиган бошқа министрликлар шу асбоб-ускуналар сифатини яхшилаш юзасидан қўшимча чораларни кўришлари зарур.

Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети 1976 йил октябрь Пленумидаги нутқида уқтириб ўтилганидек, ҳозирги вақтда СССР Министрлар Советида аҳоли кўплаб талаб қилаётган халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни анча кўпайтиришни кўзда тутадиган қарорларни тайёрлаш иши тугалланмоқда.

Депутатлардан Ликова, Полозов, Ашимов, Рубэн, Ломакин, Алиев, Иброҳимов ва бошқа ўртоқлар янги корхоналар ва объектларни ишга тушириш билан айни бир вақтда уй-жой бинолари, болалар боғча ва яслилари, коммунал объектлар ва аҳолига социал-маиший хизмат кўрсатадиган бошқа муассасалар қуриш масалалари ҳал этилиши, меҳнат шароитлари яхшиланишига эътиборни жуда тўғри жалб қилдилар.

Маълумки, деди сўзини давом эттириб Н. К. Байбаков, беш йиллик планда шу проблемани ҳал қилиш учун катта-катта тадбирлар белгиланди. Корхоналарни уй-жой ва мактабгача тарбия муассасалар билан таъминлаш масаласини тўла-тўкис ҳал этиш учун беш йиллик план юзасидан чиқарилган қарорда министрликлар, идоралар ва иттифоқдош республикаларга зарурат бўлган ҳолларда ишлаб чиқариш қурилиши ҳисобига 5 процентгача миқдорда қўшимча маблағ ажратишга ижозат берилди. Шу билан бирга министрликларнинг ва маҳаллий органлар н и н г эътиборини ана шу мақсадлар учун ажратиб берилаётган маблағлардан тўла-тўкис фойдаланилмаётганлигига қаратиш лозим.

Шуни айтиш керакки, бир қанча министрликлар ишлаб чиқариш ва ноишлаб чиқариш объектлар қурилишини раҳбар органларнинг қарорларида кўзда тутилганидек комплекс планлаштириш ва амалга оширишни таъминламаётирлар. Министрликлар ва идоралар, маҳаллий органлар социал-маиший объектлар қурилишига доир план топшириқларининг бажарилишини қаттиқ контроль қилиб туришлари керак.

Депутатлардан Мартиросян, Патаридзе, Ватченко, Оқназаров, Мацкявичюс ва бошқалар темирйўл транспортини ривожлантиришни жадаллаштириш, йўлларнинг эксплуатацион фаолиятини яхшилаш зарурлиги масалаларини кўтариб чиқдилар, жумладан, темирйўлларнинг айрим участкаларини қуриш масалаларини ўртага қўйдилар.

Шуни сизларга маълум қилмоқчиманки, СССР Госплани билан СССР Госснаби ҳукуматнинг топширувига биноан Йўллар министрлиги ва бошқа министрликлар иштирокида темирйўл транспортини ривожлантириш тадбирлари тўғрисидаги ҳамда унинг ишини яхшилаш ҳақидаги қарор лойиҳасини тайёрлаб тугалламоқда. Депутатлар ўртага қўйган айрим илтимосларга келганда, шуни айтиш керакки, беш йиллик планда Қозоғистон темирйўлининг поезд ўтказиш қобилиятини кучайтириш учун Ўрта Сибирь магистралининг якунловчи қисми бўлган 142 километр узунликдаги Кўстанай—Урицкое янги темирйўл линиясини қуриш белгиланди. 218 километр узунликдаги Саяк—Оқтўғай темирйўли қурилишига киришиш кўзда тутилган. Моинти — Чуй — Арис ва Орск — Кандағач оралиғидаги тиғиз темирйўл участкаларида салкам 500 километр узунликда қуриладиган иккинчи йўлни ишга тушириш, бошқа участкаларни автоблокировка ва марказий диспетчерлик ускуналар билан таъминлаш белгиланди. Экибастуз—Целиноград темирйўли электрлаштирилади. Қозоғистонда темирйўл транспорти ишини яхшилаш юзасидан бошқа тадбирлар ҳам кўзда тутилган.

Грузия ССРда Тбилиси-Хашури участкасида иккинчи йўл қурилади.

Депутатлардан Ликова, Ашимов, Булова, Суюмбоев, Шилейкис, Набиев, Клаусон, Доенин, Иброҳимов, Уманец ва бошқалар капитал маблағларни кўпайтириш тўғрисида ва янги корхоналарни қуриш ҳақида таклиф киритдилар. Шунингдек, бир қанча муҳим объектларнинг қурилиши қониқарсиз олиб борилаётганлиги тўғрисида ҳамда қурилишнинг ташкил этилиши ҳақида бир қанча танқидий мулоҳазалар айтдилар.

Ўнинчи беш йилликдаги капитал қурилиш программаси катта эканлигини ҳисобга олиб бу масалага жуда қатъият билан ёндашиш зарур, деди сўнгра Н. К. Байбаков. Капитал маблағ ҳажмини беш йиллик планда белгиланганидан ортиқча кўпайтириш уларнинг материал, молия ва меҳнат ресурслари билан баланслашувини бузишга олиб боради. Шу сабабли капитал маблағлардан ғоят самарали фойдаланишга, қурилиш қийматини камайтиришга, унинг муддатларини қисқартиришга ва янги қувватларни ишга туширишни жадаллаштиришга асосий эътибор қаратилиши керак.

Капитал қурилиш ва айниқса қувватларни ишга солиш планини янада муваффақиятлироқ бажариш учун куч ва маблағларни ишга тушириладиган объектларда концентрациялаш масалаларига эътиборни кучайтириш, бинокорлик индустриясини барпо этиш учун ажратиладиган маблағлардан янада самарали фойдаланиш зарур.

Депутатлардан Борисенко ва Ватченко ўртоқлар Украина ССР қора металлургия корхоналари ишидаги қийинчиликларни тугатиш зарурлиги ҳамда бу тармоқни ривожлантиришга ажратилаётган маблағларнинг етишмаслиги масаласини қўйдилар. Беш йиллик планни ишлаб чиқиш вақтида айниқса Украинада қора металлургияни ривожлантириш масалаларига катта эътибор берилди. Ҳукумат 1976 йилда Украина ССР қора металлургия корхоналарининг ишини яхшилаш тўғрисида ҳамда бу тармоқнинг энг муҳим объектлари қурилишини жадаллаштириш ҳақида махсус қарорлар қабул қилди. Бундан ташқари ҳозирги вақтда КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг ўнинчи беш йилликда қора металлургияни ривожлантириш тадбирлари тўғрисидаги махсус қарори лойиҳасини тайёрлаш иши тугалланмоқда. Беш йиллик планнинг металл ишлаб чиқаришга доир топшириқларини бажаришга, шунингдек келгуси беш йиллик учун керакли қувватларга замин яратиб қўйишга доир тадбирлар белгиланмоқда. Шу қарорда Украина ССРда қора металлургияни ривожлантириш вазифалари ҳам ҳал этиб берилади.

Бундан ташқари қабул этилган қарорларда қора металлургия ходимларининг 1977 — 1980 йилларда маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришдан моддий манфаатдорлигини ошириш кўзда тутилган.

Шуни айтиш керакки, ўнинчи беш йилликда қора металлургияни ривожлантиришга катта-катта капитал маблағ ажратиб берилмоқда, тўққизинчи беш йилликдагига қараганда бу маблағни 40 процентдан зиёд ошириш мўлжалланмоқда. Бу маблағдан тўла-тўкис ва самарали фойдаланиш зарур. Бу металлурглар, қурувчилар ва машинасозлар биргаликда ҳал этадиган вазифадир. Қора металлургия корхоналарида, шу жумладан Украина ССР корхоналарида ишлаб чиқаришни ташкил этишдаги камчиликларни тугатиш ҳам лозим, бу камчиликларни тугатиш Украина ССР Қора металлургия министрлигига ва шу тармоқ корхоналарининг раҳбарларига кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Депутат ўртоқ Кононенкодан: «Каховка сув омборидан Днепр суви Бердянск шаҳрига қачон берилади?» деган савол тушди. Бердянск шаҳрини сув билан таъминлашни яхшилаш учун 1977 — 1979 йилларда тозалаш иншооти билан бирга янги водопровод станцияси қуриш кўзда тутилмоқда. Натижада шаҳар водопроводининг қуввати икки баравардан зиёд кўпайтирилади. Келгусида Бердянск шаҳрига Каховка ва Приазовск суғориш каналларидан сув беришни кўпайтириш кўзда тутилмоқда. Каховка суғориш канали қурилишини 1979 — 1980 йилларда тугаллаш мўлжалланмоқда, Приазовск канали эса бу беш йилликдан кейин қурилади. Депутатлардан Иброҳимов, Оқназаров, Касьяненко, Бурашников ва бошқа ўртоқлар ҳам шаҳарлар ва саноат марказларининг сув таъминотини яхшилаш зарурлиги тўғрисида гапирдилар. Бу масалалар жиддий эътибор беришга сазовордир, улар йиллик планларни ишлаб чиқиш вақтида қўшимча равишда кўриб чиқилади.

СССР Олий Советининг план-бюджет ва тармоқ комиссиялари, ёшлар ишлари бўйича комиссиялари планларни кўриб чиқиш вақтида 1977 йилда кўплаб талаб қилинаётган айрим турдаги маҳсулотларни ишлаб чиқариш ва реализация қилиш ҳажмини чакана нархларда 174 миллион сўмлик миқдорда кўпайтириш тўғрисида таклиф киритдилар. Бу таклиф 1977 йилда давлат бюджетининг даромадларини 132 миллион сўм миқдорида кўпайтириш имконини беради. Бу маблағни район марказларини, район қарамоғидаги шаҳарларни ва ишчилар посёлкаларини ободонлаштиришга, соғлиқни сақлаш муассасалари учун дори-дармон сотиб олишга, қишлоқ ва посёлка Советлари учун инвентарлар, асбоб-ускуналар олишга ҳамда уларнинг социал-маданий муассасалари биноларини капитал ремонт қилишга, Байкал-Амур темирйўл магистрали қурилиши районлари аҳолисига театр-концерт хизмати кўрсатишга сарфлаш таклиф қилинди. Ҳукуматнинг топширувига биноан бу қарорлар кўриб чиқилиб, қабул этилганлигини сизларга маълум қилишга ижозат бергайсизлар. 1977 йилги халқ хўжалик планига зарур аниқликлар киритилади.

Беш йиллик планни ва 1977 йилги халқ хўжалик планини муҳокама қилиш вақтида хўжалик ва маданий қурилишнинг бошқа муҳим масалалари юзасидан ҳам таклифлар киритилди. Бир қанча депутатлар айрим министрликлар ва бошқа ташкилотлар номига танқидий мулоҳазалар айтишди, материал-техника таъминоти масалалари ва бошқа масалаларни тилга олишди. СССР Министрлар Советининг топширувига биноан сизларга шуни маълум қилишга ижозат бергайсизларки, план-бюджет ва тармоқ комиссияларининг хулосасида, депутатларнинг нутқларида айтилган ҳамма таклифлар синчиклаб кўриб чиқилади ва улар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинади.

Ҳар бир беш йиллик коммунистик қурилиш йўлида муҳим босқич бўлиб қолади, деди пировардида Н. К. Байбаков, самарадорлик ва сифат беш йиллиги бўлган ўнинчи беш йилликда биз эришадиган муваффақиятлар аввало ҳар бир корхона, бирлашма ишининг сифатини оширишга, ҳар бир ходимнинг меҳнатга ҳалол муносабатда бўлишига, топширилган иш учун масъулиятни оширишга боғлиқ бўлади. Шак-шубҳа йўқки, Коммунистик партия раҳбарлигидаги совет халқи Ватанимиз қудратини янада мустаҳкамлашда янгидан-янги муваффақиятларга эришаверади.

Сессия палаталар бўйича алоҳида-алоҳида овоз бериш йўли билан Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 1976-1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантириш Давлат беш йиллик плани тўғрисидаги қонунини якдиллик билан қабул қилди. Зал гумбазлари узра қизғин қарсаклар янграйди. Депутатлар коммунистик қурилишнинг янги улуғвор программасини тўла-тўкис маъқуллайдилар. Бу программанинг амалга оширилиши Ватанимизнинг бундан буёнги равнақига хизмат қилади, унинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлайди, меҳнаткашлар моддий фаровонлигини оширади.

Сўнгра депутатлар палаталар бўйича алоҳида-алоҳида овоз бериш йўли билан СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1977 йилги Давлат плани тўғрисидаги Қонунни бир овоздан қабул қилдилар.

СССР молия министри депутат **В. Ф. Гарбузов** СССРнинг 1977 йилги Давлат бюджети ҳамда СССРнинг 1975 йилги Давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисобот юзасидан якунловчи нутқ сўзлади.

СССРнинг 1977 йилги Давлат бюджетини, деди у, СССР Олий Совети палаталарининг мажлисларида сўзга чиққан ҳамма депутатлар якдиллик билан маъқулладилар. Бюджетнинг план-бюджет ва тармоқ комиссияларида ҳар томонлама ва атрофлича қараб чиқилиши ҳамда СССР Олий Советининг сессиясида муҳокама этилиши, СССРнинг 1977 йилги Давлат бюджети халқ хўжалик планига мувофиқ тузилиб, КПСС XXV съезди қўйган вазифаларга тўла мос келишини кўрсатди.

СССР Олий Советининг палаталари план-бюджет ва тармоқ комиссиялари СССР Давлат бюджети даромадларини 132 миллион сўм кўпайтириш ва қўшимча топилган ресурсларни иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг илтимосларини ҳисобга олган ҳолда район марказлари, район қарамоғидаги шаҳарлар ва ишчилар посёлкаларини ободонлаштиришга ва бошқа социал-маданий мақсадларга сарфлаш тўғрисида таклифлар киритдилар.

СССР Министрлар Совети шу таклифларни қараб чиқиб, уларни қабул қилиш мумкин деб ҳисоблаганлигини сизларга айтиш менга топширилди.

План-бюджет ва тармоқ комиссиялари ҳамда депутатлар айтган таклифлар ва тавсиялар СССР Молия министрлигида манфаатдор органлар билан биргаликда диққат билан кўриб чиқилади ва СССР Министрлар Советига маълум қилинади. Қабул этилган қарорлар СССР Олий Советининг депутатларига ўз вақтида билдирилди.

КПСС Марказий Комитетининг 1976 йил октябрь Пленумида планлар сўзсиз бажарилиши учун зарур чоралар кўриш, халқ хўжалигининг ҳамма бўғинларида ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини бутун чоралар билан ошириш юзасидан қўйилган вазифаларни ҳал этишга совет ва хўжалик органларининг, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг, меҳнат коллективларининг куч-ғайратларини сарфлаш, мавжуд ҳамма резервларни ишга солиш, меҳнат, материал ва молия ресурсларидан рационал ва тежамли фойдаланишга сабот билан эришиш зарурлиги айтилди.

1977 йилги план ва бюджет топшириқларининг муваффақиятли бажарилиши коммунистик қурилишнинг улуғвор вазифалари амалга оширилишига қўшилган янги ҳисса бўлади, деди пировардида министр.

СССР Олий Совети палаталар бўйича алоҳида-алоҳида овоз бериш йўли билан СССРнинг 1977 йилги Давлат бюджетини Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети план-бюджет ва тармоқ комиссиялари таклифларини ҳисобга олган ҳолда бир овоздан тасдиқлади.

СССРнинг 1977 йилги Давлат бюджети тўғрисидаги Қонун, шунингдек СССРнинг 1975 йилги Давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисобот юзасидан қарор бир овоздан қабул қилинди.

СССР Маданият министри депутат **П. Н. Демичев** кун тартибининг бешинчи моддаси «Тарих ва маданият ёдгорликларини муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш тўғрисида СССР Қонуни лойиҳаси ҳақида» доклад қилди.

Депутатлар докладни муҳокама қилиб бўлганларидан сўнг СССР Олий Совети палаталар бўйича алоҳида-алоҳида овоз бериш йўли билан СССРнинг «Тарих ва маданият ёдгорликларини муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш тўғрисида»ги Қонуни, шунингдек ушбу Қонуннинг кучга кириш тартиби тўғрисидаги қарорни бир овоздан қабул қилди.

Сессия СССР Олий Совети Президиуми фармонларини тасдиқлаш тўғрисидаги масалани кўриб чиқди. СССР Олий Совети Президиумининг Секретари депутат **М. П. Георгадзе** доклад қилди. Олий Совет ушбу масала юзасидан тегишли қонун ва қарорлар қабул қилди.

Шу билан тўққизинчи чақириқ СССР Олий Советининг бешинчи сессияси ўз ишини тамомлади.

(ТАСС).

Тўққизинчи чақириқ СССР Олий Советининг бешинчи сессиясида. Суратда: депутатлардан ўзбекистонлик тўқувчи Д. Тошпўлатова, Тожикистондаги Вахш азот-ўғит заводининг смена бошлиғи Э. Маҳмудов ва белоруссиялик радио аппаратлар монтажчиси Р. В. Перехоткина.

ТАСС — ЎзТАГ телефотоси.

ИТТИФОҚ СОВЕТИ ВА МИЛЛАТЛАР СОВЕТИНИНГ ҚЎШМА МАЖЛИСИ

29 октябрь соат 15 да Катта Кремль саройида Иттифоқ Советининг Раиси, депутат **А. П. Шитиков** раислигида СССР Олий Совети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг иккинчи қўшма мажлиси бошланди.

Депутатлар ва меҳмонлар **Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, Д. А. Кунаев, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Г. В. Романов, М. А. Суслов, Д. Ф. Устинов, В. В. Шчербицкий, Г. А. Алиев, П. Н. Демичев, П. М. Машеров, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, К. Ф. Катушев, М. В. Зимянин, К. У. Черненко, Я. П. Рябов** ўртоқларни ўринларидан туриб, узоқ давом этган гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари,

МИЛЛИОНЛАР СПОРТИ БАЙРАМИ

29 октябрь куни «Пахтакор» марказий стадионида ГТО кўп кураши бўйича СССР III чемпионатининг байроғи кўтарилди.

Ана шу энг оммавий спорт ажойиб байрамининг биринчи саҳифаси эртароқ бошланган эди. Иттифоқдош республикалар, Москва ва Ленинград делегациялари Ўзбекистон пойтахтининг Владимир Ильич Ленин номидаги бош майдонига 28 октябрь куни келдилар. Тошкент меҳмонлари Коммунистик партия билан Совет давлатининг асосчиси ҳайкали пойига гуллар қўйишди. Абадий шуҳрат олови ловуллаб турган Номаълум солдат қабрига ҳам гуллар қўйилди.

Бу ерда мусобақалар машъали ёндирилган эди. Бу машъални стадионга бронетранспортёрда олиб келишди. Совет Иттифоқи Қаҳрамони полковник Ш. У. Умаров машъални ГТО кўп кураши бўйича СССРнинг биринчи спорт мастери, тошкентлик спортчи Валентина Сидашевага топширди. Республика бош стадионига ўрнатилган барқашдаги мусобақа машъали шу абадий оловнинг шуъласидек гуруллаб ёнди. Яна бир олов — Олимпиада олови ҳам шу машъалда порлай бошлади.

Миллион-миллион совет кишилари фахрланиб тақиб юрган «Меҳнат ва мудофаага тайёр» значогининг тасвири ёнида Москва Олимпиадасининг эмблемаси пайдо бўлганлиги бежиз эмас. Бугун ГТО кўпкураши чемпиони номини олиш учун кураш бошлаган йигит ва қизлар орасидан Москва Олимпиадаси йили севикли Ватанимизнинг спорт шуҳратини ҳимоя қилувчилар етишиб чиқса ажаб эмас.

Биринчиликнинг очилишига бағишланган гўзал парад бошланди. Стадион узра фанфаралар товуши янграгач, шарқий минбарда «58 йил» сўзлари, унинг остида «ВЛКСМ» ёзуви ва сўнгра «ГТО» сўзи пайдо бўлди. Анъанага кўра «Комсомольская правда» газетасининг соврини учун ўтказиладиган шу мусобақалар Ленин комсомолининг йиллигига бағишланади.

Кўм-кўк майдонда спорт делегацияларининг колонналари пайдо бўлишди. Бу — мардлик, бақувватлик, гўзалликнинг чинакам кўриги, партия оталарча ғамхўрлигининг яққол ифодаси бўлди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежнев шу ғамхўрлик тўғрисида бундай деган эди:

— Биз ёшларимизнинг ҳар томонлама билимдон ва маънавий жиҳатдан гўзал бўлиш билан бирга, соғлом, чиниққан, жисмоний бақувват бўлишини ҳам истаймиз.

Парад қўмондони — СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери, Олимпиада чемпиони Петр Болотников рапорт беради: «Мусобақаларга тайёрмиз!».

Чемпионатни ўтказиш ташкилот комитетининг раиси, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. Р. Хўжаев, «Комсомольская правда» газетасининг бош редактори Л. К. Корнешов, Бутуниттифоқ спорт комитети раисининг ўринбосари В. А. Ивонин, Бутуниттифоқ ГТО кенгашининг раиси, СССРнинг космонавт учувчиси, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони А. А. Леонов ГТОчилар кўп миллионли армиясининг гвардиячиларини самимий табрикладилар. Машҳур космонавт чемпионатнинг бош судьясидир.

Байрам охирида спортчилар, намунали машқлар намойиш қилишди.

Мусобақаларни тантанали очиш маросимида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретарлари И. Г. Анисимкин, И. Р. Қурбонов, О. У. Салимов иштирок этдилар.

Т. ГОЛУБКИНА, Е. ЕФИМОВ,
(ЎзТАГ мухбирлари).

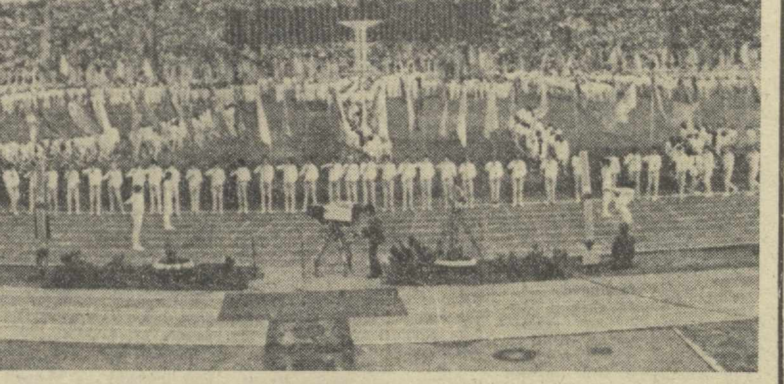

ГТО комплекси кўп кураши бўйича «Комсомольская правда» газетаси совринлари учун Бутуниттифоқ мусобақаларининг тантанали очилиш маросими. Е. Ботиров фотоси.

ЎЗБЕК ТИЛИДА

«Ўзбекистон» нашриёти КПСС Марказий Комитетининг 1976 йил 25 октябрда бўлиб ўтган Пленумида ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлаган нутқи текстини ўзбек тилида брошюра қилиб чиқарди.

Брошюра кўп нусхада нашр этилди. (ЎзТАГ).

ШОЛИКОРЛАР ЗАФАРИ

БОҒОТ. [Телефон орқали]. Ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йилида улкан марраларни кўзлаб меҳнат қилаётган «Боғот» шоличилик совхози марди-майдонлари зафар қучдилар. 1581 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 48 центнердан шоли олиниб, она-Ватан омборига 7588 тонна қирмизи дон етказиб берилди.

ДОН ЭКИШ ҚИЗҒИН

НАМАНГАН, [«Совет Ўзбекистони» мухбиридан]. Чуст районидаги Навоий номли колхозда пахтачилик ва деҳқончиликнинг бошқа турлари қатори дончилик ҳам тез ривожланиб бормоқда. Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида 400 тонна дон етиштирилиб, бу соҳадаги план ошириб бажарилди.

Ўзлари эришган муваффақиятларни мустаҳкамлашга аҳд қилган хўжалик аъзолари шу кунданоқ мўл-кўл ҳосил етиштириш тадбирларини кўрмоқдалар. Ҳозиргача 50 гектар ерга арпа, яна шунча майдонга дон учун буғдой экиб қўйилди.

О. ЖУМАНАЗАРОВ.

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

БУХОРО. Ғиждувон районидаги «Гулистон» колхози азаматлари Октябрь олди социалистик мусобақасини тобора қизита бориб, пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини шараф билан бажардилар. Эл хирмонига 4685 тонна «оқ олтин» топширилди. Гектаридан 35 центнердан ҳосил йиғиб териб олинди. Республикада хизмат кўрсатган пахтакор Сафар Баҳромов бошлиқ бригада аъзолари гектаридан 51 центнердан хирмон кўтаришга муваффақ бўлдилар. Колхоз меҳнатчилари ўз имкониятларини чамалаб кўриб, она-Ватанга яна 700 тонна «оқ олтин» топшириш мажбуриятини олдилар. Ҳосилдорлик эса гектаридан 40 центнерга етказилади.

ФАРҒОНА. Ленинград районидаги Ҳамза Ҳакимзода номли совхоз пахтакорлари КПСС XXV съезди ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди қарорларини ҳаётга татбиқ қила бориб, 26 октябрь куни пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини муваффақиятли бажардилар. Она-Ватан совхоз меҳнаткашларидан 11571 тонна пахта қабул қилиб олди. Етиштирилган ҳосилнинг 4600 тоннаси «зангори кема»ларда терилди. Шундай қилиб, машина терими плани ортиғи билан бажарилди. Хўжалик пахтакорлари Октябрь олди мусобақасини қизита бориб, ҳосилдорликни гектаридан 35 центнерга етказиш учун курашяптилар.

САМАРҚАНД. Иштихон районидаги Навоий номли колхоз азаматлари пахта тайёрлаш бўйича халқ хўжалик планини бажарганликлари ҳақида ғалаба рапорти бердилар. Мавжуд 960 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 33,2 центнердан биринчи сорт ҳосил йиғиб-териб олинди. Эл хирмонига 3200 тонна «оқ олтин» топширилди. Шундан 1200 тоннаси уруғлик пахта. Йиғим-теримда «зангори кема»лардан унумли фойдаланилди. Механизмлар ёрдамида 1800 тонна пахта териб олинди. Илғор механизатор, район партия комитетининг бюро аъзоси, Жўрақул Қўшоқов ўз «зангори кема»си билан 262 тонна пахта терди.

Навоий номли колхоз азаматлари пландан ташқари яна 1100 тонна «оқ олтин» етказиб бериб, ҳосилдорликни гектар бошига 43 центнерга етказишга қарор қилишди.

СЎНГГИ ГРАММИГАЧА — ВАТАН ХИРМОНИГА

ҲАМРОҚУЛ ТУРСУНҚУЛОВ НОМЛИ КОЛХОЗ ЗАФАРИ

ЯНГИЙЎЛ. КПСС XXV съезди ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди қарорларини ҳаётга изчиллик билан татбиқ этаётган уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз марди-майдонлари дастлабки маррани эгалладилар. Пахтачиликни ривожлантириш ва ундан мўл ҳосил олиш мақсадида оширилган мажбуриятлар қабул қилган колхоз меҳнаткашлари йил бўйи унумли меҳнат қилдилар. Натижада мавжуд 1430 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 33 центнердан, жами 4720 тонна «оқ олтин» йиғиб-териб олинди. Шундан 1080 тоннаси машиналар ёрдамида эл хирмонига тўкилди. Етиштирилган пахтанинг 95 проценти биринчи сортга сотилди. Топширилган пахтанинг 1700 тоннаси уруғлик ҳисобига ўтди. Шундай қилиб, пахта тайёрлаш бўйича халқ хўжалик плани 100,3 процент, уруғлик пахта тайёрлаш плани эса 121 процент бажарилди.

Ҳали хўжалик далаларида ҳосил кўп. Азамат пахтакорлар сўнгги чаноқларгача йиғиб-териб олиб, ҳосилдорликни гектар бошига 40 центнерга етказиш учун курашни давом эттиряптилар.

Халқ хўжалик планини ошириб бажаришда гектаридан 40-47 центнерга етказиб дурдона йиғиб олган Ёқуб Сарибоев, Тошканбой Темиров, Бошмонали Темиров, Соғинбой Эсонбоев, Нурмат Абдукаримов ўртоқлар бошлиқ бригадалар катта ҳисса қўшишди. Экин майдонларининг паст-баланд, қия бўлишига қарамай, моҳир механизаторлардан М. Абдужабборов, М. Далабоев, П. Тожибоев, Ж. Камолов, Т. Адашевлар ўз «зангори кема»лари билан 100-130 тоннадан пахта териб бердилар. Ҳайри Мавлонова, Тожихон Таслимбоева, Рўзихон Юсупова, Марҳамат Эргашева каби кўпминг килограммчи чеварларнинг ҳар бири 8-11 тоннага етказиб уруғлик пахта теришди.

Донгдор колхоз меҳнат аҳли деҳқончиликнинг бошқа соҳалари бўйича ҳам зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини ошиғи билан адо этишди. Пландаги 154 центнер ўрнига 198 центнер пилла, 1650 тонна ўрнига 2035 тонна каноп, 500 тонна ўрнига 676 тонна маккажўхори дони олинди. 492 тонна сут, 87,5 тонна гўшт, 69 минг дона тухум сотиб, ўн ойлик план муддатидан илгари шараф билан бажарилди. Эл дастурхонига кўплаб мева, полиз маҳсулотлари, узум етказиб берилди. Бу соҳадаги планлар ҳам тўла бажарилди.

Колхоз азаматлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг жонажон партиямиз Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган Пленумида сўзлаган ёркин нутқидан илҳомланиб, меҳнатда янгидан-янги зафарларни қўлга киритмоқдалар.

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

Республикамиз областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 29 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Умумий планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — шу жумладан машинада, тўртинчи устун — мавсум бошидан буён тайёрланган пахта: бешинчи устун — шу жумладан машинада.

ТОШКЕНТ	0,30	0,20	105,32	117,24
Сурхондарё	0,50	0,36	97,04	107,53
Андижон	0,31	0,32	96,00	102,40
Жиззах	0,55	0,32	93,88	95,61
Қашқадарё	0,64	0,86	91,87	90,61
Наманган	0,38	0,45	87,66	100,19
Сирдарё	0,76	0,36	87,64	100,94
Самарқанд	0,91	1,13	87,53	87,40
ҚҚАССР	1,27	1,36	86,79	79,14
Фарғона	0,27	0,39	85,70	68,21
Бухоро	0,50	0,52	84,97	79,55
Хоразм	0,93	1,34	72,82	66,61
Республика бўйича:	0,58	0,62	89,70	91,85
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Сурхондарё	0,71	—	78,95	—
Қашқадарё	0,77	—	71,84	—
Наманган	0,37	—	70,04	—
Бухоро	0,54	—	50,55	—
Республика бўйича:	0,70	—	75,02	—

МЕХАНИЗАТОРЛАР ОИЛАСИ

Тун. Пахтазорда фаралар ёнар машиналар пахта терарди. Пахта териш машинаси пахтазорда тўхтаб қолди. Ойшахон дарҳол механик ёнига келди.

— Ота, шпинделлар айланмай қолди.

— Ҳозир ёрдам бераман, қизим.

Тўра ота Эргашев слесарь Иван Яровни олиб ёрдамга ошиқди. Ойша қўлида фонарь билан уларга қарашди, орадан сал вақт ўтмай «пўлат от» яна гуриллаб юриб кетди.

Тунда «оқ олтин» тераётган машиналарга Ойшахон машинаси ҳам жўр бўлди.

— Хўп олов қизингиз бор-да! Тиниб-тинчимайди, азамат, — деб қўйди Иван Яров.

Асли Т. Эргашев Самарқанд областининг Пайариқ районидан. 1961 йили Мирзачўлдаги Ильич номли совхозга механизатор бўлиб келди. Тезда ишчанлиги ва омилкорлиги билан танилди.

Бу ерда механик бўлди, Инобат Охунова каби номдор механик-ҳайдовчиларга устозлик қилди. Бугунги кунда у яна хурсанд. Шогирди И. Охунова қўшни «Ўзбекистон» совхози директори, СССР Олий Совети депутати.

Мана тўрт йилдирки, Т. Эргашев Мирзачўл районидаги «Партия XXIV съезди» совхозининг ўнинчи бўлимида бош механик бўлиб ишламоқда. Бўлимдаги 678 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 25 центнердан ҳосил кўтарилди. Планнинг ошириб бажарилишида у бошлиқ «пўлат от» суворийлари баракали ҳисса қўшдилар. Ҳосилнинг 85 проценти машиналар бункеридан тўкилди.

Бўлимда етиштирилган ҳосилнинг учдан бир қисмини механизатор Тўра Эргашевлар сулоласи терди. Тўра отанинг укаси Холхўжа, қизи Ойшахон, куёви Болтахўжаларининг ҳар бири машиналар бункерида 140-160 тоннадан дур тўкишди.

Комсомол аъзоси Ойшахон Эргашева ўз амакиси Холхўжа Норов билан мусобақалашиб, 155 тонна «оқ олтин» терди. Бунда, албатта, унинг дадаси, устози Тўра Эргашевнинг ҳиссаси каттадир.

Ҳозиргача гектаридан 30 центнердан ҳосил олишди. Улар қўшимча мажбурият — 35 центнерлик марра учун курашмоқдалар.

К. НОРМАТОВ.

БИР ЧАНОҚ ҲАМ ЕРДА ҚОЛМАЙДИ

Кейинги кунларда об-ҳаво бирданига ўзгарди. Тўсатдан совуқ тушди. Ёмғир қорга айланди. Пахтакорлар билан механизаторлар эса табиат қийинчиликлари олдида сира тиз чўкмадилар. Балки теримда суръатга суръат қўшмоқдалар. Мана бугун Ўзбекистоннинг энг шимолида жойлашган Тахтакўпир районидаги Ленин номли совхознинг пахтакорлари ва механизаторлари об-ҳаво қийинчиликлари, қор-ёмғирга қарамасдан йиғим-терим ишларини уюшқоқлик билан ўтказиб, пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини ошириб бажардилар. Совхоз пахтакорлари, механизаторлари пешана тер тўкиб етиштирилган ҳосилнинг бир грамминн ҳам сира нобуд қилмасдан йиғиб-териб олмоқдалар. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор, совхоз бўлим бошқарувчиси Сирожиддин Маткаримов биз билан суҳбатда шундай деди:

— Ўзбекистон пахтакорлари бу йил камида 5 миллион 300 минг тонна «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олганлар. Шундан 400 минг тоннасини Қорақалпоғистон Автоном Республикаси пахтакорлари етиштириб берадилар. Биз табиатнинг бу қийинчиликларидан сира ҳам чўчимаймиз. Ёмғирми, қорми, — бари бир нима бўлса ҳам етиштирилган ҳосилимизнинг бир грамминн ҳам зое қилмасдан йиғиб-териб оламиз. Бўлимимиз пахтакорлари 5-6 кундан буён мажбурият ҳисобига «оқ олтин» топширмоқдалар. Биз ҳосилдорликни гектаридан камида 30 центнерга етказамиз.

Совхоз пахтакорлари ва механизаторлари 2850 гектар майдондан 5700 тонна «оқ олтин» топширдилар. Унинг 75 проценти «зангори кема»ларда териб олинди. Ж. Бекжонов, Қ. Ўринбосаров, Б. Дўсимов, Т. Бекеев, А. Садақбоев, М. Ерданасов каби механик-ҳайдовчилар мавсумда 120-150 тоннадан «оқ олтин» тердилар. Шу кунда улар смена нормаларини 1,5-2 ҳиссадан бажариб, социалистик мусобақада пешқадамлик кўрсатмоқдалар. Совхоз пахтакорлари ва механизаторлари шундай бир оғир пайтда кўсак узиш, кўсак чувиш, подборщик машиналардан унумли фойдаланишнинг барча усулларидан самарали фойдаланмоқдалар. Улар яна 2300 тонна «оқ олтин» териб олиб, умумий ҳосилни 8 минг тоннага етказиш учун катта жасорат кўрсатиб ишламоқдалар.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

«ЗАНГОРИ ЭКРАН»ДА

1 НОЯБРЬ, ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — **Сумбул сочли гўзал Варвара** (бадиий фильм). 11.55 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 15.30 — Ишчи кафолоти. 16.10 — Михаил Шолохов ижоди. 17.10 — Бадиий фильм. 18.15 — Асл йигитлар. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Халқ ижоди. 20.00 — Социалистик мусобақа кундалиги. 20.45 — **Турбинлар кунлари** (бадиий фильм, 1-серия). 22.00 — **«Вақт»**. 22.30 — **Турбинлар кунлари** (бадиий фильм, 2-серия). 23.45 — Фильм-концерт.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.20 — Ўқув кўрсатуви. 10.40 — Телефильм. 11.30 — Табиатшунослик. 18.30 — Мультфильм. 18.40 — Қизиқарли учрашувлар. 19.20 — Социалистик мусобақа илғорлари ҳикоя қиладилар. 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — **Футбол:** «ПАХТАКОР» (Тошкент) — «ЗВЕЗДА» (Пермь). 2-тайм. 20.50 — Ўн минут музика. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Ижод гулшанида. 21.50 — Ҳужжатли фильм. 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.45 — Концерт.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — **Икки ўртоқ хизматда** (бадиий фильм). 20.40 — Тошкент янгиликлари. 20.55 — Фильм-концерт. 21.30 — Олий математика.

2 НОЯБРЬ, СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — **Турбинлар кунлари** (бадиий фильм, 1-2 сериялар). 15.30 — Меҳнатинг — иқболинг. 16.30 — Концерт. 17.30 — Сиз яратган боғ. 18.00 — Москваликлар беш йиллик маршида. 18.30 — Буратино кўргазмаси. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Қувноқ ноталар. 19.30 — Мамлакат байрам арафасида. 20.15 — Фильм-концерт. 20.45 — **Турбинлар кунлари** (бадиий фильм, 3-серия). 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Балет артистларининг концерти.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Биз рақсга тушамиз. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — **Ёнар тоғ хазинаси** (бадиий фильм). 18.30 — Қўғирчоқ фильм. 18.45 — Мактаб ўқувчилари учун кўрсатув. 19.15 — Ўзбек шоирларининг янги таржималари. 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — Дўстлик чаманзорида. 20.30 — Халқаро шарҳловчилар даврасида. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — **Тошболта ошиқ** (спектакль). 22.00 — **«Вақт».** (Москва). 22.30 — Спектаклнинг давоми.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Ўқитувчи экрани. 19.35 — Опералардан саҳналар. 20.05 — Китоб — бизнинг дўстимиз. 20.35 — Тошкент янгиликлари. 20.50 — Реклама. 21.00 — Эстетика. 21.40 — Назарий механика.

3 НОЯБРЬ, ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — Буратино кўргазмаси. 11.00 — **Турбинлар кунлари** (бадиий фильм, 3-серия). 12.10 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 15.30 — Ҳужжатли фильмлар. 16.40 — А. Гайдар. «Ҳарбий сир». 17.10 — **Сахата ёзи** (бадиий фильм). 18.15 — Горнчилар, қаердасиз? 19.00 — Янгиликлар. 19.15 Расмларда қуёш акси бор. 19.30 — СССР революцияси марказий музейидан репортаж. 20.00 — Жаҳон халқларининг ижоди. 20.30 — **Мангулик элчилари** (бадиий фильм). 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — **Футбол:** ПАОК (Салоники, Греция) — «ДИНАМО» (Киев).

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Фильм-концерт. 11.45 — **Полвон ва қизиқчи** (бадиий фильм). 13.20 — Ленин ва Ўзбекистон (ҳужжатли фильм, 1-серия). 18.30 — Қўғирчоқ театри. 19.00 — Октябрь революцияси ва жаҳон революцион процесси. 19.15 — Совет турмуш тарзи. 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — Концерт. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Гулшод Отабоева куйлайди. 21.50 — Ҳужжатли фильм. 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.45 — **Ер фарзанди** (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Француз тили. 19.35 — Қардош республикалар эстрадаси. 20.05 — Тошкент ва тошкентликлар. 20.45 — Тошкент янгиликлари. 21.00 — Ўқитувчи экрани. 21.30 — Олий математика.

4 НОЯБРЬ, ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — Горнчилар, қаердасиз? 11.15 — Ҳужжатли фильмлар. 12.15 — Концерт. 15.40 — Мен — Совет кишисиман. 16.35 — Д. Фурманов. «Чапаев». 17.20 — Шахмат мактаби. 17.50 — Москва ва москваликлар. 18.20 — Концерт. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Мультфильм. 19.45 — Фан ва техника соҳасида 1976 йилги Ленин комсомоли мукофотларининг лауреатлари. 20.15 — Ватан ҳақида қўшиқлар. 20.45 — Бизнинг биография: 1917 йил. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Севги мангу қолади. 23.25 — **Футбол:** «ГОНВЕД» (Венгрия) — «ШАХТЕР» (Донецк). 2-тайм. МТК (Венгрия) — «ДИНАМО» (Тбилиси). 2-тайм.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Концерт. 12.00 — **Шамол** (бадиий фильм). 13.50 — Ленин ва Ўзбекистон (ҳужжатли фильм, 2-серия). 18.30 — Мультфильм. 18.50 — Тенгдошлар. 19.20 — Тошкент шаҳар булка-кондитер комбинатидан репортаж. 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — Дўстлик чаманзорида. 20.40 — Ёзувчилар — пахтакорларга. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Муҳаббат Шамаева куйлайди. 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.45 — **Инқилоб чавандозлари** (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Немис тили. 19.35 — СССР халқлари куйлари. 20.05 — Реклама. 20.25 — Тошкент янгиликлари. 20.40 — Эстетика. 21.20 — Физика.

5 НОЯБРЬ, ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — Мультфильмлар. 11.00 — **Олтин шох** (бадиий фильм). 12.15 — 1976 йил қўшиқлари. 17.30 — Ҳужжатли фильм, 18.15 — **Чинакам карнайчи эди** (бадиий фильм). 19.20 — А. Глазунов. Олтинчи симфония. 19.55 — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 59 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш ва байрам концерти. 24.00 — **«Вақт».** 00.30 — **Хоккей:** «КРИЛЬЯ СОВЕТОВ» (Москва) — «СПАРТАК» (Москва). 3-бўлим.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Телефильм. 12.00 — Октябрь кунларида. 12.40 — Ленин ва Ўзбекистон (ҳужжатли фильм, 3-серия). 18.30 — Қўғирчоқ фильм. 18.40 — Мактаб ўқувчилари учун кўрсатув. 19.10 — «Ватанпарвар» 19.40 — **«Ахборот».** 19.55 — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 59 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш (Москва). 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Съезддан съездгача: Совет Ўзбекистони. 22.20 — **Қора консулнинг ҳалокати** (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.20 — Инглиз тили. 19.50 — Концерт. 20.20 — Тошкент янгиликлари. 20.35 — Ҳужжатли фильм. 21.25 — Чизма геометрия.

6 НОЯБРЬ, ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — Совет шоирларининг шеърлари. 11.00 — Октябрь билан туғилган санъат. 11.30 — Музикали программа. 12.00 — Инсон. Ер. Коинот. 12.30 — Концерт, 13.05 — В. Маяковский поэзияси. 13.50 — Бадиий фильм. 15.00 — Совет гимнастларининг кўргазмали чиқишлари. 15.45 — Ҳайвонот оламида. 16.45 — Концерт. 17.00 — **Хоккей:** ЦСКА — «ДИНАМО» (Москва). 19.15 — Янгиликлар. 19.30 — Мультфильмлар. 20.30 — **Иқрор** (фильм-спектакль). 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Фильм-спектаклнинг давоми. 23.05 — Адресимиз — Совет Иттифоқи.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — Янгиликлар. 10.20 — **Телеминиатюралар.** 11.10 — Шеърият мухлисларига. 11.20 — Мактаб ўқувчилари учун кўрсатув. 11.45 — Дўстлик чаманзорида. 12.40 — **Буюк ялангоёқлар** (бадиий фильм). 14.10 — Концерт. 15.00 — Россиянинг катта экрани. 18.05 — Мультфильм. 18.15 — Санъат ғунчалари. 18.45 — Тошкент байрам арафасида. 19.05 — Ғазалхон ёшлигим. 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — Қизлар даврасида. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Куйланг, ёш хонандалар (телеконкурс). 21.50 — Катталар учун мультфильм. 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — Пахтакорларнинг октябрга меҳнат рапортлари. 22.50 — Концерт.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.15 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

7 НОЯБРЬ, ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

12.50 — Москвадаги Қизил майдонда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 59 йиллигига бағишланган ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши. 16.00 — Совет шоирларининг шеърлари. 16.30 — **Москва — Кассиопия** (бадиий фильм). 17.50 — Цирк майдонида. 18.40 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 19.40 — Голубой огонёк. 22.30 — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 59 йиллигига бағишланган ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши ҳақида репортаж. 24.00 — Концерт.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

9.45 — Тошкентдаги В. И. Ленин номли майдонда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 59 йиллигига бағишланган ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши. 12.50 Москвадаги Қизил майдонда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 59 йиллигига бағишланган ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши. 17.05 — Октябрни шарафлаймиз. 17.50 — **Кавказ асираси** (кинокомедия). 19.10 — **Телеминиатюралар.** 20.00 — **«Ахборот».** 21.00 — Даврамизга марҳабо. 22.30 — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 59 йиллигига бағишланган ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши ҳақида репортаж (Москва).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

16.00 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

8 НОЯБРЬ, ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Зарядкага сафланинг! 10.30 — Будильник. 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 — Тўрт эгизак ҳақида эртак (спектакль). 13.40 — Ҳужжатли фильм. 14.30 — Музикали киоск. 15.00 — Адабиёт, санъат ва архитектура соҳасида 1976 йилги СССР Давлат мукофотларининг лауреатлари. 15.45 — СССР халқларининг қўшиқ ва рақслари. 16.30 — Фан ва техника соҳасида 1976 йилги СССР Давлат мукофотларининг лауреатлари. 17.00 — Мультфильмлар. 17.40 — **Ўсмирлар коинот қўйнида** (бадиий фильм). 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Концерт. 19.30 — Леонид Ильич Брежнев Қозоғистонда (ҳужжатли фильм). 20.20 — 1976 йил қўшиқлари. 20.45 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 21.00 — **13 СТУЛ.** 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Театр учрашувлари.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — Янгиликлар. 10.20 — Куйланг, ёш хонандалар (телеконкурс). 10.50 — Ёш кинохаваскорлар клуби. 11.50 — **Андрейка** (бадиий фильм). 13.20 — Холамни қутқаринглар (телеспектакль). 14.35 — Ҳужжатли фильм. 18.05 — Мультфильм. 18.15 — Оламга саёҳат. 19.15 — **«Ахборот».** 19.30 — Леонид Ильич Брежнев Қозоғистонда (ҳужжатли фильм). 20.20 — Концерт. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Россия юлдузлари. 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — Концерт.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.35 — **Кўча тасодифларга тўла** (бадиий фильм). 20.45 — Концерт. 21.15 — Телефильмлар.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 30/X да **Князь Игорь,** 31/X да **Золушка** (кундузи), **Испан миниатюралари** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 30/X да **Олифта,** 31/X да **Муқаддас диёр.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 30/X да **Фақат ақл сотилмайди,** 31/X да **Ўн саккиз ёшлигим** (19.00).

Кино

Қирол Нью-Йоркда — «ЧАЙКА» (14, 18.20, 20. 21.45), «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 12, 13, 17, 18, 19, 21), «ЎЗБЕКИСТОН», «МОСКВА» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда, «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ғолиб — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «НУКУС», «ВОСТОК» (тоқ соатларда).

Уларни кўрганда танир эдилар (11, 15, 19). **Дарёнинг нариги соҳилида** (13, 17, 18.30): — ҲАМЗА номли.

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти; № 41 * ТЕЛЕФОНЛАР
Коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Эълонлар — 338142.
Р. 01694. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64633. В. — 255.